

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

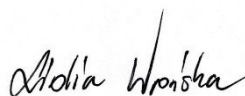
ustaleń projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Kłodzka

Opracowanie:

mgr inż. Rafał Odachowski

mgr inż. Lidia Wrońska

WROCŁAW, 3 sierpnia 2023 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania	3
1.2. Opis metod pracy.....	3
1.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektowanego dokumentu	3
2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska oraz tendencje zmian przy braku realizacji zmiany SUIKZP	4
2.1 Charakterystyka środowiska	4
2.2 Stan oraz tendencje przeobrażeń środowiska przyrodniczego	12
2.3. Tendencje zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektu omawianego dokumentu.....	18
3. Analiza ustaleń projektu zmiany studium i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi	18
3.1. Ustalenia dotyczące rozwoju zabudowy	18
3.2. Ustalenia w zakresie rozwoju układu komunikacyjnego	19
3.3. Ustalenia dotyczące rozwoju systemów infrastruktury technicznej	20
3.4. Ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi	22
4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu zmiany studium na środowisko	22
4.1. Wpływ realizacji ustaleń projektu zmiany studium na poszczególne elementy środowiska	22
4.2. Oddziaływanie zmiany studium poza obszarem opracowania	26
4.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	26
4.4. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody	26
4.5. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń planu na środowisko	28
5. Metody analizy realizacji postanowień projektu zmiany studium	29
6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.....	30
7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie omawianego dokumentu	30
8. Informacje o celach ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz powiązania z innymi dokumentami.....	31
9. Streszczenie.....	32
10. Spis literatury.....	33

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w tym jego zmiany, wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która jednocześnie ustala zakres merytoryczny opracowania. Oświadczenie autora o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 wspomnianej ustawy, stanowi załącznik do prognozy.

Organ opracowujący projekt Studium i jego zmianę jest zobowiązany do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko (art. 51, ust. 1) oraz przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji Studium i zapewnienia w nim udziału społeczeństwa (art. 54, ust 1 i 2). Art. 50 zobowiązuje do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko także w przypadku wprowadzania zmian do już przyjętego dokumentu.

Opracowanie zmiany Studium zostało zainicjowane uchwałą nr LVIII/521/2023 Rady Miejskiej w Kłodzku z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kłodzka”.

Celem sporządzenia prognozy jest ocena skutków (zarówno negatywnych, jak i pozytywnych), jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu oraz realizacji ustaleń projektu zmiany Studium na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki, z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między tymi elementami. Prognoza identyfikuje przewidywane zagrożenia dla środowiska, które mogą powstać na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń zmiany Studium.

1.2. Opis metod pracy

W trakcie przygotowania niniejszego opracowania rozpoznano walory i zasoby przyrodnicze, stan zagospodarowania, walory krajobrazowe, stan środowiska i istniejące zagrożenia oraz uciążliwości dla środowiska i zdrowia człowieka. Wykorzystano opracowania poruszające problematykę ochrony środowiska, materiały kartograficzne, a także przeprowadzono wizję terenu.

Zastosowana w prognozie metoda polega na porównaniu obecnego funkcjonowania środowiska obszaru z funkcjonowaniem przewidywanym jako skutek realizacji ustaleń projektu zmiany Studium.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie opisywanego dokumentu spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie analizowanego dokumentu.

Ocenę następstw realizacji ustaleń projektowanego dokumentu dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemne zależności między nimi. W celu ułatwienia oceny i prezentacji wyników oddziaływań poszczególnych funkcji terenów na środowisko wykorzystano analizę macierzową.

Zakres niniejszej prognozy jest zgodny z wymaganiami określonymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Kłodzku.

1.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektowanego dokumentu

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy określa politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania. Głównym celem projektu studium, w tym jego zmiany jest zapewnienie podstaw formalno-prawnych i merytorycznych do przygotowania realizacji inwestycji

powodujących skutki przestrzenne w obszarze gminy. Realizacja celów przestrzennej polityki odbywa się za pośrednictwem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Celem zmiany studium jest określenie dla przedmiotowego obszaru kierunku zagospodarowania uwzględniającego możliwość lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów oraz usług, zabudowy usługowej. Uwzględniono również istniejące lasy i wody powierzchniowe śródlądowe.

Zwiększaniu powierzchni terenów zainwestowanych towarzyszyć będzie rozwój infrastruktury drogowej i technicznej. Istotne jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju osadnictwa oraz ochrona cennych elementów środowiska.

2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska oraz tendencje zmian przy braku realizacji zmiany SUIKZP

2.1 Charakterystyka środowiska

Położenie geograficzne i administracyjne, zagospodarowanie

Obszary objęte zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obejmują obszary w granicach obrębów: Zagórze, Leszczyna, Jurandów, Twierdza, Centrum, w granicach administracyjnych miasta Kłodzko, znajdującego się w południowo-wschodniej części województwa dolnośląskiego, w centrum Kotliny Kłodzkiej.

Obszary objęte zmianami Studium stanowią:

- 3 tereny w obrębie Jurandów zlokalizowane w sąsiedztwie północno- wschodniej granicy miasta, w rejonie ulic Warty, Jesionowej i Cisowej, a także w sąsiedztwie estakady S8 i szpitala powiatowego;
- 1 teren w obrębie Twierdza położonym na północ od Twierdzy Kłodzko;
- 1 teren w obrębie Leszczyna, położony w rejonie ul. Zajączek;
- 1 teren w obrębie Centrum, położony w rejonie ul. Bohaterów;
- 3 tereny w obrębie Zagórze zlokalizowane kolejno w sąsiedztwie drogi krajowej nr 33 oraz ul. Lisiej i Letniej, w sąsiedztwie wzgórza Książnik oraz w południowej części miasta w sąsiedztwie linii kolejowej i ul. Korczaka.

Położenie obszarów sprzyja rozwojowi w ich granicach zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjno-składowo-magazynowej ze względu na kontynuację istniejącego już w sąsiedztwie zagospodarowania.

Obecnie obszar w głównej mierze jest niezabudowany. Występują pojedyncze zabudowania mieszkaniowe jednorodzinne i zagrodowe na obszarze objętym zmianą. Pozostałe grunty znajdujące się w granicach opracowania pokrywają tereny rolne, nieużytki, zadrzewienia, lasy, wody powierzchniowe oraz drogi.

Według fizyczno – geograficznej regionalizacji Polski J. Kondrackiego obszar opracowania umiejscowiony jest w następujących jednostkach:

- prowincja – Masyw Czeski (33);
- podprowincja – Sudety z Przedgórzem Sudeckim (332);
- makroregion – Sudety Środkowe (332.4-5);
- mezoregiony – Kotliny Kłodzka (332.53).

Zmiana Studium dotyczy obszaru o powierzchni ok. 132,27 ha położonego w obrębach Zagórze, Leszczyna, Jurandów, Twierdza, Centrum.

Rzeźba terenu

W krajobrazie miasta wyróżnić możemy trzy podstawowe jednostki: dolina Nysy Kłodzkiej, wzniesienia Fortecznej Góry oraz wzniesienie Owczej Góry, po przeciwległych brzegach Nysy Kłodzkiej, która tworzy pomiędzy nimi wąski odcinek. Obecnie widoczne ukształtowanie jest wynikiem procesów rzeźbotwórczych zachodzących u schyłku trzeciorzędu i czwartorzędu.

Dolina Nysy Kłodzkiej ma w granicach miasta przebieg południkowy, długość około 7,5 km i szerokość od 150 m w przełomie pod Forteczną Górą do 1,5 km w pd. części miasta. W odcinku przełomowym zbocza doliny stanowią strome, częściowo skaliste stoki Fortecznej Góry i Owczej Góry o wysokości do 80 m. Poza przełomem wyraźną krajobrazową granicę stanowią skarpy wysokiej terasy o wysokości do 20 m. Brzeg Nysy Kłodzkiej jest uregulowany, a koryto rzeki obwałowane na całej długości. Z wyjątkiem części południowej miasta, dno doliny Nysy Kłodzkiej jest gęsto zabudowane.

Wyżynna powierzchnia po zachodniej stronie doliny charakteryzuje się równinnofalistą rzeźbą o wysokościach 300-350 m n.p.m., jest bezleśna i zajęta głównie przez pola uprawne, obiekty przemysłowe oraz wyżej położone osiedla mieszkalne. W pd-zach. części miasta powierzchnia ta jest rozcięta doliną Bystrzycy Dusznickiej — dopływu Nysy Kłodzkiej, w części pn-zach. opada wyraźną skarpią do dna doliny Ścinawki. Podobna powierzchnia wyżynna znajduje się po pn-wsch. stronie doliny Nysy Kłodzkiej.

Charakterystyka geologiczna

Budowa geologiczna obszaru miasta jest dość zróżnicowana. Na powierzchni odłaniają się sporadycznie formacje skalne należące do metamorfiku kłodzkiego i w części do struktury bardzkiej, w ujściu Ścinawki znajduje się odślonięcie osadów wieku plioceńskiego, na wysoczyźnie i w dnie doliny występują różnej genezy utwory czwartorzędowe.

Budowa geologiczna, która warunkuje rozwój rolniczej przestrzeni produkcyjnej, uzależniona jest głównie od ukształtowanych jednostek morfologicznych:

- łupki szarogłazowe, ilaste, mułowce – fragment bocznego grzbietu Gór Bardzkich (tj. wschodnie wzgórze położone na wysokości 440 m n.p.m.),
- utwory czwartorzędowe lessopodobne tj. gliny pylaste i morenowe – wysoczyzna poligenetyczna (część zachodnia i centralna miasta), zajmują największą powierzchnię na terenie miasta,
- mady gliniaste, żwiry i piaskowce, tworzące system kilku teras z których najwyższa ma powierzchnie na wysokości 15- 20 m nad poziomem koryta, na najniższej terasie zalega cienka (< 1 m) pokrywa utworów powodziowych – tzw. mad – doliny rzeczne (głębokie obniżenie rzeki Nysy Kłodzkiej, Bystrzycy Dusznickiej, Paszkówki, Jodłownika, Jawornika i Dębinki.

Na terenie miasta Kłodzka ryzyko wystąpienia ruchów masowych (osuwiska, obrywy, spęływania zboczy) jest zgodnie z dostępną dokumentacją niewielkie. Mogą one występować w rejonie potoku Jodłownik (na wysokości zespołu fortów „Owczyna Góra”, wzdłuż Mariańskiej Doliny) oraz na terenach, gdzie prowadzona jest eksploatacja surowców mineralnych (dzielnica Leszczyna – złoża gliny). Zachodnie stoki zespołu fortów „Owczyna Góra” zagrożone są występowaniem obrywów stanowiących potencjalnie duże niebezpieczeństwo dla przebiegającej w tym rejonie linii kolejowej oraz ul. Podgrodzie. Na obszarze miasta Kłodzko nie występują udokumentowane osuwiska.

W granicach miasta znajdują się trzy aktywne złoża kopalin:

- złoża kruszywa naturalnego " Kłodzko Ustronie II" (kod w systemie Midas – KN 12143, eksploatowane w ramach koncesji Starosty Powiatu kłodzkiego nr 1/2011 z dnia 11 kwietnia 2011 r. Koncesja ustanawia obszar i teren górniczy o nazwie „Kłodzko Ustronie II” o powierzchni 18551 m². Koncesja ważna do 28.02.2026 r. Powierzchnia wynosi 1,64 ha,
- złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej „Leszczyna Kłodzka” - teren i obszar górniczy (kod w systemie Midas – IB 2426) Obecnie złoża „Leszczyna Kłodzka” eksploatowane są w oparciu o koncesję Marszałka Województwa Dolnośląskiego nr 56/2011 z dnia 27.01.2012 r. Koncesja ustanawia teren i obszar górniczy „Leszczyna II”. Koncesja ważna do 31.12.2020 roku,

- złoża wód leczniczych " Stary Wielisław kod w systemie Midas - WL 10927 eksploatowane w oparciu o koncesję Ministra Środowiska nr 1/2011 z dnia 21.01.2011 r. Koncesja ustanawia obszar i teren górniczy o nazwie "Stary Wielisław" koncesja ważna 10 lat od dnia udzielenia, zasoby: horyzont dolny $Q=15,0 \text{ m}^3/\text{h}$, horyzont górny $Q=3,1 \text{ m}^3/\text{h}$;

Oprócz wspomnianych wyżej złóż na terenie miasta Kłodzka występują również 4 złoża kopalin, które według serwisu internetowego Państwowego Instytutu Geologicznego Midas posiadają status „nieaktywny”. Są to złoża: „Kłodzko- Ustronie” o kodzie KN 4076, „Kłodzko- Ustronie I” o kodzie KN 10966, „Kłodzko- Zagórze” o kodzie KD 698 oraz „Żelazno II” o kodzie 10530.

Działanie zakładu górniczego i sposób wydobywania złoża wymaga ustanowienia obszaru i terenu górniczego. Definicje obszaru i terenu górniczego zawiera ustawa Prawo geologiczne i górnicze. Obszar górniczy jest to przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny, podziemnego bezziornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji. Teren górniczy to przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego.

Wykaz obszarów i terenów górniczych dla udokumentowanych złóż na terenie gminy został przedstawiony w Tab.1.

W związku z występowaniem wymienionych wcześniej złóż kopalin na terenie miasta Kłodzka wyznaczone zostały również obszary i tereny górnicze (Stary Wielisław nr rejestrowy 5/1/81, Leszczyna II nr rejestrowy 10-1/2/150 oraz Kłodzko- Ustronie II nr rejestrowy 10-1/4/271).

Tab. 1. Obszary górnicze występujące na terenie Kłodzka

NAZWA PRZESTRZENI GÓRNICZEJ	NR W REJESTRZE	STATUS	POŁOŻENIE	ZŁOŻE	DATA WYZNACZENIA
Kłodzko- Ustronie II	10-1/4/271	aktualny	Kłodzko	Kłodzko- Ustronie II	2011-04-11
Leszczyna II	10-1/2/150	aktualny	Kłodzko	Leszczyna Kłodzka	2006-07-24
Stary Wielisław	5/1/81	aktualny	Kłodzko	Stary Wielisław	21-01-2011

Potencjał wydobywczy obszarów górniczych w Kłodzku jest jednak bardzo mały, głównie ze względu na silną konkurencję sąsiednich ośrodków o mocnym profilu górniczym oraz niski udział pracowników zatrudnionych w górnictwie w stosunku do ogólnej liczby zatrudnionych.

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych tj. osuwiska, obszary zagrożone ruchami masowymi.

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują tereny górnicze wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych.

Wody powierzchniowe

Gmina miejska Kłodzko, poprzez dorzecze Nysy Kłodzkiej, lewobrzeżnego dopływu Odry, należy do zlewiska Morza Bałtyckiego. Grzbietem górskim Masywu Śnieżnika oraz Gór Białskich przebiega główny wododział Europy: zlewiska Morza Bałtyckiego (Biała Łądecka) i Morza Czarnego (Morawa). Do Nysy Kłodzkiej uchodzą rzeki i potoki spływające z Gór Bystrzyckich, Masywu Śnieżnika, Gór Bardzkich oraz Gór Stołowych. Nysa Kłodzka o długości 181,7 km i powierzchni dorzecza 4566 km², wypływa z Masywu Śnieżnika. Długość w granicach miasta wynosi 9 km (od ujścia Białej Łądeckiej do ujścia Ścinawki). Rzeka ma charakter górski, średni spadek wynosi 9%, przepływ ok. 38 m³/s, a przy stanach powodziowych 1360 m³/s.

W granicach miasta do Nysy Kłodzkiej uchodzą następujące ciek wodne:

- rzeka Biała Łądecka - prawobrzeżny dopływ o długości 51,4 km i powierzchni dorzecza 314,6 km². Na terenie Kłodzka znajduje się jedynie ujście rzeki;

- rzeka Bystrzyca Dusznicka - lewobrzeżny dopływ o długości 33 km i powierzchni dorzecza 201 km²;
- potok Jaszkówka - prawobrzeżny dopływ o długości 11 km i powierzchni dorzecza 53 km;
- potok Jawornik - prawobrzeżny dopływ, na znacznym odcinku płynie wzdłuż ul. Żeromskiego i uchodzi podziemnym kanałem w rejonie dworca PKP;
- potok Jodłownik - prawobrzeżny dopływ o długości 7,8 km i powierzchni dorzecza 15,2 km²;
- potok Sokołowiec - prawobrzeżny dopływ wyznacza północną granicę miasta;
- rzeka Ścinawka - lewobrzeżny dopływ o długości 62 km i powierzchni dorzecza 593,5 km²; płynie tylko na niewielkim odcinku, w północnej części miasta, jest rzeką graniczną.

Na terenie Miasta Kłodzko najważniejszym elementem sieci hydrograficznej jest rzeka Nysa Kłodzka, która dzieli miasto na dwie części – wschodnią i zachodnią, posiadająca charakter rzeki górskiej (krótki czas koncentracji wezbrań i ich szybkie opadanie). Sieć wodną w mieście budują również: Bystrzyca Dusznicka (południowa część miasta), Jaszkówka i Jodłownik, Jawornik i Dębinka (wschodnia część miasta) oraz Młynówka (centralna część miasta). Wyżej wymieniona sieć rzek stanowi zagrożenie dla zurbanizowanej części miasta podczas występowania długotrwałych opadów, których sumy są bardzo duże, dochodząc w obszarach źródłiskowych nawet do 1200 w rocznej sumie opadów. Wezbrania Nysy Kłodzkiej i jej dopływów są gwałtowne, ich czas liczony jest zaledwie w minutach i godzinach, co utrudnia ostrzeżenie przed falą powodziową. Efekt ten wzmacnia techniczna zabudowa brzegów koryt głównych cieków. W rezultacie w Kłodzku prawdopodobieństwo osiągnięcia lub przekroczenia stanu ostrzegawczego w danym roku wynosi aż 92,5% (K2020). Południowa część miasta (dolina Nysy Kłodzkiej i Bystrzycy Dusznickiej) stanowi obszar wodonośny, na którym zlokalizowane są ujęcia wody pitnej dla miasta.

Oprócz powodzi ważnym problemem są także lokalne podtopienia. Dość często na opisywanym terenie zdarzają się opady nawalne, które zalewają niżej położone, pozbawione odpływu ulice miasta. Powodem jest mało wydajna kanalizacja deszczowa lub jej zatkanie, w wyniku czego następuje zalewanie budynków i niszczenie mienia ruchomego.

Po powodzi w 1997 roku powstał zbiornik retencyjny w Stroniu Śląskim, o powierzchni 24,5 ha mogący pomieścić do 1400 tys. m³, będący głównym elementem ochrony przeciwpowodziowej. Uzupelnieniem systemu przeciwpowodziowego jest także budowa suchego zbiornika w Szalejowie Górnym na Bystrzycy Dusznickiej. Bardzo istotnym elementem jest wdrożony przez Powiat Kłodzki „Lokalny System Osłony Przeciwpowodziowej” (LSOP). System ten działa w pełni od 2002 roku. Informacje o stanie wód są publicznie dostępne dla służb ratowniczych i mieszkańców powiatu w czasie rzeczywistym, ostrzegając w przypadku zagrożeń. Informacje w systemie aktualizowane są co 15 minut.

Zgodnie z informacjami zawartymi na mapach zagrożenia powodziowego część terenów objętych zmianą studium znajduje się w granicach obszarów zagrożonych wystąpieniem powodzi.

Zgodnie z podziałem na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) określonym w „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (Dz. U. z 2023 r., poz. 335).

Obszar zmiany Studium położony jest w całości na terenie monitorowanej JCW Powierzchniowych Nysa Kłodzka do Ścinawki o kodzie RW60000312199. Status JCWP - SZCW - silnie zmieniona część wód. Zmiany hydromorfologiczne uzasadniające wyznaczenie - zapory, bariery, przegrody (zabudowa poprzeczna); zmiany fizyczne koryta /strefy nadbrzeżnej, zabudowa podłużna. JCWP Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych –zagrożona. Umiarkowany potencjał ekologiczny. Stan chemiczny dobry. Stan (ogólny) – zły stan wód. Cel środowiskowy: stan lub potencjał ekologiczny – dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Nysa Kłodzka od ujścia Ścinawki do ujścia Bystrzycy (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Nysa Kłodzka od ujścia Ścinawki do ujścia Białej Łądeckiej (dla troci wędrowniej) ; stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry. TAK – JCWP przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie:

PL.ZIPOP.1393.RP.1129, PL.ZIPOP.1393.PK.106, PL.ZIPOP.1393.OCHK.345, PL.ZIPOP.1393.OCHK.365, PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH020083.H, PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH020016.H, PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH020019.H, PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH020096.H

Wody podziemne

Cały obszar gminy należy do dorzecza Odry i zlewiska Morza Bałtyckiego, do celów pitnych dostępna jest woda podziemna z poziomów nośnych czwartorzędowych o zasobach 3999,13 m³/h.

Według podziału regionalnego Paczyńskiego (Atlas 1993 r.) obszar miasta położony jest w makroregionie d - południowym, w regionie XVI - sudeckim. Wody podziemne zalegają na kilku poziomach: od najpłytszego: 1 - 2 m p.p.t. w utworach aluwialnych dolin rzecznych, do głębokiego: 20 - 30 m p.p.t. w szczelinach skał krystalicznych potrzaskanych tektonicznie.

Miasto Kłodzko oraz sąsiednie tereny charakteryzują się występowaniem bardzo cennych złóż wód podziemnych - GZWP nr 340 - Dolina Kopalna rzeki Nysa Kłodzka.

Obszar zmiany Studium znajduje się w obrębie jednolitej części wód podziemnych nr 125 (GW6000125). Stan ilościowy, chemiczny i JCWPd tych wód oceniony jest jako dobry. Ocena stanu (2019 r.). Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. TAK - JCWPd przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Zgodnie z ustawą Prawo Wodne, dla wód podziemnych ustalono następujące cele środowiskowe:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Stan ilościowy obrazuje wpływ poboru wody na części wód podziemnych. Natomiast stan chemiczny odnosi się do parametrów fizykochemicznych wód podziemnych (zarówno traktowanych jako zanieczyszczenia, jak i skażenie).

Klimat lokalny

Pod względem klimatycznym miasto jest zaliczane do regionu klimatów górskich i podgórskich o znacznych kontrastach klimatów lokalnych. Rejon Kłodzka (Woś, 1995) zaliczany jest do obszarów górskich o bardzo dużej zmienności występowania poszczególnych typów pogody. Wyróżnia się dużą liczbą dni, z pogodą pochmurną (194 dni) i z dużym zachmurzeniem (133 dni), spośród których średnio 161 dni odznacza się opadem atmosferycznym. Dni z pogodą ciepłą występują średnio w roku około 246 razy, (w tym 135 dni bez opadu), natomiast dni słonecznych lub z niewielkim zachmurzeniem (< 2) jest 39. Warunki klimatyczne i pogodowe kształtowane są pod wpływem mas powietrza polarno- morskiego i polarno- kontynentalnego, napływających z kierunku zachodniego i wschodniego. Pod względem anemologicznym Kotlina Kłodzka, podobnie do wielu innych form wklęsłych, charakteryzuje się niekorzystnymi warunkami. Dominują wiatry południowe (16,5 %) i zachodnie (13,1 %), silnie modyfikowane przez ukształtowanie terenu. Rejon ten jest słabo przewietrzany; cisze stanowią 33,4 % a łącznie z wiatrami słabymi do 2 m/s – 68,2% ogólnej liczby przypadków (ma to znaczący wpływ na stan powietrza atmosferycznego – szczególnie zimą). Wiatry o prędkościach powyżej 7 m/s występują rzadko (7,5 %) i w większości związane są z występowaniem wiatrów fenowych. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,4 °C, najcieplejszym miesiącem jest lipiec (16,9 °C), a najzimniejszym styczeń (-2,4 °C). Okres wegetacyjny trwa 214 dni, a latotermiczne 70 dni. Roczne sumy opadów atmosferycznych sięgają 600 mm, a maksimum ich przypada w lipcu.

Gleby

Gmina Miejska Kłodzko mimo miejskiego charakteru posiada duży udział powierzchni rolnych, które zajmują 1 546 ha, co stanowi 62 % ogólnej powierzchni. Do warunków kształtujących rolniczą przestrzeń produkcyjną gminy należą: gleby, klimat, rzeźba terenu oraz warunki wodne. Obszary

upraw polowych i użytków zielonych obejmują część miasta: - zachodnią (Ustronie, Leszczyna) - zachodnio-południową (Zagórze) - wschodnią (Jurandów). Obecnie z pracy w rolnictwie utrzymuje się niespełna 3% ludności czynnej zawodowo. Ponadto rozwinięte jest zaplecze techniczne rolnictwa.

Na w/w obszarach występują trzy rodzaje gleb: gleby górskie, wyżynne i nizinne oraz dolinne.

- gleby górskie – gleby brunatno – kwaśne wylugowane o składzie mechanicznym glin lekkich i średnich pylastych, przeważają gleby płytkie V i VI klasy kompleksu owsiano – ziemniaczanego górskiego, lub owsiano – pastewnego górskiego. Część gleb to gleby głębokie i średnio – głębokie zaliczane do IVa –IVb klasy jako kompleksy zbożowo górskie,
- gleby wyżynne i nizinne – gleby bielcowe brunatne i czarne ziemie żyzne, zaliczane do klas bonitacyjnych II – IIb, miejscami IVa. Należą do kompleksu pszennego dobrego i bardzo dobrego. Nadają się pod sadownictwo i warzywnictwo,
- gleby dolinne – o składzie mechanicznym glin lekkich i średnich pylastych oraz pyłów ilastych to: mady płytkie, mady średniogłębokie i głębokie.

Pod względem właściwości rolniczej, na terenie miasta przeważają gleby II i III klasy bonitacyjnej, które stanowią łącznie 81,5% gruntów ornych oraz 89,3% użytków zielonych, natomiast gleby najlepsze – I klasy nie występują. Zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych zgody na przeznaczenie gruntów na cele nierolnicze nie wymagają grunty rolne położone w granicach administracyjnych miast.

W wyniku procesów urbanizacyjnych niektóre gleby szczególnie na terenach zabudowanych zostały antropogenicznie przekształcone i zatraciły naturalne właściwości.

Obszary zmiany Studium zlokalizowane są w obrębach: Jurandów, Twierdza, Leszczyna, Centrum, Zagórze. Dominują użytki rolne klas: II, III, IIIa, IIIb, IVa, V. Grunty te są wykorzystywane do produkcji rolnej. Ponadto w obszarze objętym zmianą Studium występują pojedyncze tereny mieszkaniowe i przemysłowe. Na części terenów widoczna jest naturalna sukcesja drzewostanu.

Świat przyrody

Roślinność rzeczywista miasta Kłodzko w wyniku oddziaływania wielowiekowej antropopresji odbiega diametralnie od roślinności potencjalnej tego terenu. Jest to obszar odlesiony i w znacznym stopniu zabudowany, co uniemożliwia odtworzenie większych powierzchni zbiorowisk o charakterze naturalnym - zarówno leśnych jak i nieleśnych.

Flora

Zbiorowiska leśne

Na badanym terenie nie zachowały się zbiorowiska leśne o naturalnym charakterze. Niewielkie obszary zadrzewień na terenach poza granicami miasta to albo nasadzenia hodowlane, przede wszystkim świerka, albo silnie przekształcone lub wręcz zdewastowane bardzo małe fragmenty łągów w dolinie Nysy (na południe od Kłodzka) lub grądów. W samym Kłodzku zadrzewienia to albo parki - nasadzenia sztuczne, o odmiennej od naturalnej strukturze przestrzennej i florystycznej, albo zadrzewienia odtwarzające się obecnie spontanicznie na terenach utrzymywanych przez długi czas w postaci bezleśnej: Twierdza Kłodzka i Fort Owcza Góra. Oba typy są wyraźnie uboższe florystycznie od naturalnych zbiorowisk leśnych. Na terenie Twierdzy i Fortu odtwarzają się obecnie lasy z udziałem jesionu (*Fraxinus excelsior*), klonu (*Acer platanoides*), jaworu (*Acer pseudoplatanus*), lipy drobnolistnej (*Tilia cordata*), grabu (*Carpinus betulus*) i wielu innych - skład zadrzewień jest dosyć przypadkowy. Tutaj notowano w runie zadrzewień gatunki leśne m.in. bodziszek żałobny (*Geranium phaeum*), turzycę leśną (*Carex sylvatica*), czyściec leśny (*Stachys sylvatica*), czartawę drobną (*Circaea lutetiana*) i wiechlinę gajową (*Poa nemoralis*).

Powierzchnia gruntów leśnych w gminie miejskiej Kłodzko wynosi 50 ha, z czego powierzchnia lasów wynosi 37 ha, w tym lasy publiczne 21,40 ha, a będące własnością gminy 17 ha. Lesistość gminy miejskiej Kłodzko kształtuje się na poziomie ok. 2%, co jest jednym z najniższych wskaźników w kraju. Średnia lesistość w Polsce kształtuje się na poziomie 29,4%. Lasy na obszarze miasta zachowały się tylko w kilkunastu miejscach w formie niewielkich wyizolowanych kompleksów położonych na jego obrzeżach. Największe zespoły leśne, występują w rejonach:

- wschodniej części miasta na południe od cieków Jodłownik
- okolicy dzielnicy Zagórze
- obszaru Twierdzy Głównej i Owczej Góry.

Powyższe zespoły leśne użytkowane są jako parki. Tworzą również kompleksy lasów ochronnych I grupy. Zespoły leśne administrowane są głównie przez Nadleśnictwo Bardo. Występujące drzewostany tworzone są głównie przez sosnę, świerk i dąb, które znajdują się w III klasie wieku. Niewielkie zalesienia są zjawiskiem bardzo negatywnym na terenie gminy.

Oprócz lasów w mieście występują tereny zieleni (parki miejskie). Kłodzkie parki są niewielkie zajmują ok. 25 ha.

Zbiorowiska zarostowe

Nad brzegiem Nysy pojawiają się składniki krzewiastej roślinności nadrzecznej, budowanej przez różne gatunki krzewiastych wierzb, np. wiklinę (*Salix viminalis*), lecz tutaj są to jedynie wystąpienia gatunków - brak jest wykształconych zbiorowisk.

Zbiorowiska łąkowe i murawowe

Zbiorowiska łąkowe i murawowe są mało istotnym składnikiem szaty roślinnej badanego terenu. Suche łąki, zbliżone do podgórskich muraw Potentillo-Dianthetum (Szczęśniak 2000), budowane przez kseromorficzne trawy z rodzaju kostrzewa (*Festuca* sp.) i barwnie kwitnące byliny, m.in. goździka kropkowanego (*Dianthus deltoides*), macierzankę pospolitą (*Thymus pulegioides*), pięciornika srebrnego (*Potentilla argentea*), ciociarkę pstrą (*Coronilla varia*), zajmują niewielkie powierzchnie na nachylonych, silnie nasłonecznionych stokach wzgórz i wyższych części Twierdzy i Fortu. Ponieważ nie są one użytkowane obecnie w żaden sposób użytkowane, można zaobserwować wkraczanie ciepłolubnej roślinności krzewiastej - pojawiają się m.in. siewki róż (*Rosa* sp.).

Łąki świeże, nawiązujące do zbiorowisk z rzędu Arrhenatheretalia, koszone lub użytkowane jako pastwiska, utrzymują się na niewielkich powierzchniach na obrzeżach badanego terenu. Występuje tu wiele gatunków mezo- i eutroficznych, m.in. bodziszek łąkowy (*Geranium pratense*), barszcz zwyczajny (*Heracleum sphondylium*), pasternak (*Pastinaca sativa*), krwawnik zwyczajny (*Achillea millefolium*), życica trwała (*Lolium perenne*).

Zbiorowiska wodne i szuwarowe

Zbiorowiska wodne i szuwarowe zajmują znikome powierzchnie na terenie miasta Kłodzko. Małe fragmenty zbiorowisk szuwarowych (głównie szuwar mózgowy *Phalaridetum arundinaceae*) wykształciły się w dolinie Nysy. Zbiorowiska wodne to jedynie pionierska roślinność nawodna z klasy Lemnetaea minoris obserwowana w fosie Twierdzy Kłodzkiej oraz w bardzo małej ilości na zakolach Bystrzycy Dusznickiej, lewym dopływie Nysy, między Kłodzkiem a Czerwoniakiem.

Zbiorowiska segetalne i ruderalne

Zbiorowiska segetalne (rzędy Centauretalia cyani i Polygono - Chenopodietalia w obrębie klasy Steiarietea mediae) w wyniku stosowania herbicydów, a także zarzucania uprawy pól, są słabo wykształcone. Notowano pojedyncze wystąpienia gatunków towarzyszących uprawom, m.in. chabra bławatka (*Centaurea cyanus*), maki polnego (*Papaver rhoeas*), maruny bezwonnej (*Tripleurospermum inodorum*) i in., lecz nie udało się odnaleźć ani jednej fitocenozy należącej do konkretnego zespołu.

Zbiorowiska ruderalne to przede wszystkim nitrofilne okrajki z klasy Artemisietea, rozwijające się na siedliskach ruderalnych i w dolinie Nysy. Interesujące dla nauki, chociaż niesprzyjające dla rodzimej roślinności, są wykształcające się w korycie Nysy zbiorowiska gatunków obcych florze Polski, np. azjatyckich i amerykańskich: nieciepka gruczołowatego (*Impatiens glandulifera*), rdestowca ostrokończystego (*Reynoutria japonica*), nawłoci kanadyjskiej (*Solidago canadensis*), kolczurki klapowanej (*Echinocystis lobata*), słonecznika bulwiastego (topinambura) *Helianthus tuberosus*, które, wykorzystując rozmaite strategie (produkcja dużej ilości nasion z aparatem lotnym lub aktywnie rozsiewanych, bardzo szybkie rozmnażanie wegetatywne, allelopatia), wypierają nasze rodzime gatunki.

Odrębnym siedliskiem są tereny zabudowane miasta, odznaczają się one odmiennymi warunkami siedliskowymi (klimat, podłoże, warunki wodne) i są wyjątkowo niesprzyjające rozwojowi roślinności. Na murach spotyka się albo przypadkowo powstające kombinacje gatunków zawleczonych, albo ubogie, często nawet jednogatunkowe układy roślinne, specyficzne dla murów lub też wykształcają się zubożałe postaci zbiorowisk naskalnych. Zaobserwować tu można zbiorowiska roślinne należące do tych wszystkich kategorii. Niewątpliwie interesujące jest zbiorowisko budowane przez lnicę bluszczową, gatunek śródziemnomorski utrzymujący się na murze przy ul. Łukasiewskiego oraz na kamiennych murach w sąsiedztwie mostu św. Jana na starówce. Ciekawe jest także zbiorowisko szczelinowej paproci *Asplenium rutamuraria*, wykształcone w Kłodzku na kilkunastu stanowiskach, m.in. na murach Twierdzy, Fortu Owcza Góra, przy ul. Łukasiewskiego, ul. Słowackiego.

Fauna

Warunki przyrodnicze sprawiają, że na terenie miasta Kłodzka świat zwierzęcy jest mało zróżnicowany.

Ssaki

Na terenie miasta Kłodzko występuje 20 gatunków ssaków, z których 9 podlega ochronie gatunkowej. Są to przedstawiciele rzędu owadożernych, gryzoni i drapieżnych. Na terenie miasta występuje ryjówka aksamitna i ryjówka malutka, rzęsorek rzeczek. Spośród gryzoni występują licznie przedstawiciele myszowatych i nornikowatych. Dominują głównie mysz wielkooka leśna, nornica ruda, nornik zwyczajny, mysz polna, karczownik, nornik bury, piżmak. Na całym terenie bardzo licznie występuje lis, spotykana jest kuna leśna i domowa oraz łasica, czasem widywany jest tchórz. Z sąsiadujących z miastem okolic wchodzi w jego granice sarna oraz dzik.

Ptaki

Na terenie zmiany studium stwierdzono występowanie 4 gatunków ptaków: Wśród ptaków wyszczególniono następujące gatunki: Pliszka górska, Świerszczak, Remiz, Dziwonia.

Płazy i gady

Na terenie zmiany studium stwierdza się występowanie następujących gatunku zaskrońca zwyczajnego (ul. Korczaka, Mariańska).

Ryby

W ciekach płynących na terenie miasta stwierdza się obecność lipienia (Nysa Kłodzka, Bystrzyca Dusznicka), pstrąga potokowego (Nysa Kłodzka, Jaskówka, Bystrzyca Dusznicka, Jodłówka), klenia (Nysa Kłodzka), jelca (Nysa Kłodzka), okonia (Nysa Kłodzka), płoci (Nysa Kłodzka), brzany (Nysa Kłodzka), szczupaka (Nysa Kłodzka) strzelby potokowej (Nysa Kłodzka, Jaskówka).

Prawne formy ochrony przyrody

Zgodnie z dostępnymi materiałami poruszającymi problematykę ochrony przyrody na terenie gminy, w obrębie omawianego obszaru zmiany studium nie identyfikuje się elementów środowiska objętych ochroną na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody. Nie rozpoznaje się również stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów. Nie wyznaczono również siedlisk przyrodniczych.

2.2 Stan oraz tendencje przeobrażeń środowiska przyrodniczego

Informacje o problemach środowiska istotnych z punktu widzenia projektu zmiany SUIKZP

Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, to:

- emisja zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł punktowych (użytkowanie instalacji grzewczych o niskiej sprawności opartych o paliwa stałe) i liniowych (drogi o dużym natężeniu ruchu), w tym emisje napływające z terenów przyległych;
- ochrona zasobów wód podziemnych przez właściwe kształtowanie gospodarki wodno-ściekowej (skanalizowanie terenów przeznaczonych pod zainwestowanie);
- degradacja klimatu akustycznego w otoczeniu dróg o dużym natężeniu ruchu;
- zanieczyszczenie wód wynikające z nadmiernego zużycia środków chemicznych w rolnictwie oraz ścieki bytowe;
- niekontrolowany rozwój zabudowy, czego skutkiem może być pogorszenie walorów krajobrazowych;
- zagrożenia dla funkcjonowania prawnie funkcjonujących form ochrony przyrody.

Powietrze atmosferyczne

Presje

Zanieczyszczenie powietrza to gazy oraz aerozole (cząstki stałe i ciekłe unoszące się w powietrzu), które zmieniają jego naturalny skład. Mogą one być szkodliwe dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin, a także niekorzystnie wpływać na glebę, wody i inne elementy środowiska przyrodniczego.

Wyróżnia się trzy główne grupy zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Należą do nich źródła komunalno-bytowe, transport drogowy oraz przemysł.

Źródła komunalno-bytowe, w głównej mierze odpowiedzialne są za podwyższone stężenia zanieczyszczeń, szczególnie pyłu zawieszonego, benzo(a)pirenu i dwutlenku siarki, w sezonie zimowym. Stosowanie w lokalnych kotłowniach i domowych piecach grzewczych niskosprawnych urządzeń i instalacji kotłowych, ich zły stan techniczny i nieprawidłowa eksploatacja oraz spalanie złej jakości paliw (zasiarczonych, zapozielenych i niskokalorycznych węgli, mułów węglowych, a także wszelkich odpadów z gospodarstw domowych), są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Duża ilość źródeł wprowadzających zanieczyszczenia z kominów o niewielkiej wysokości sprawia,

że zjawisko to jest bardzo uciążliwe, gdyż zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary o zwartej zabudowie mieszkaniowej.

Transport drogowy wpływa na całoroczny poziom tlenków azotu w powietrzu oraz podwyższony poziom pyłu zawieszonego PM10 i benzenu. Duże zanieczyszczenie powietrza występuje na skrzyżowaniach głównych ulic i dróg, przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Przyczyną nadmiernej emisji zanieczyszczeń ze środków transportu jest przede wszystkim zły stan techniczny pojazdów, ich nieprawidłowa eksploatacja, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu i zbyt małą przepustowością dróg.

Znaczne ilości zanieczyszczeń na terenie miasta Kłodzka, pochodzą z lokalnych źródeł emisji niskiej (paleniska domowe, lokalne kotłownie) oraz zanieczyszczenia komunikacyjne.

Ze względu na swoje położenie teren miasta jest słabo przewietrzany. Jakość powietrza jest kontrolowana w systemie Państwowego Monitoringu Środowiska, w czerwcu 2009 roku na terenie Kłodzka została uruchomiona automatyczna stacja monitoringu jakości powietrza zlokalizowana przy ul. Szkolnej.

Podstawy prawne oceny jakości powietrza

Aktem prawnym regulującym dopuszczalne stężenia substancji w powietrzu jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Na terenie województwa podkarpackiego badania i pomiary jakości powietrza atmosferycznego prowadzi Główny Inspektorat Ochrony Środowiska z wykorzystaniem materiałów przygotowanych w Regionalnym Wydziale Monitoringu Środowiska we Wrocławiu. Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi (z podziałem na ochronę zdrowia dla uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej) oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, benzen C₆H₆, ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pyły PM₁₀ i PM_{2.5}, ozon O₃, tlenek węgla CO. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględnia się: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x, ozon O₃.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z następujących klas: A (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych), B (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji), C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe), D1 (jeżeli poziom stężenia ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego) i D2 (jeżeli poziom stężenia ozonu przekracza poziom celu długoterminowego).

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza za 2022 r. przeprowadzonej w województwie dolnośląskim, po przeanalizowaniu wszystkich dostępnych i zgromadzonych danych pomiarowych, dotyczących poziomów stężeń poszczególnych zanieczyszczeń oraz wyników obliczeń z wykorzystaniem modelu matematycznego, uzyskano wyniki, które przedstawiono poniżej.

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza, zostały określone strefy w województwie podkarpackim, w których należy podjąć określone działania w celu przywrócenia na danym obszarze obowiązujących standardów jakości powietrza. W tabeli 1.1 zestawiono klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, miasto Kłodzko znajduje się w strefie dolnośląskiej.

Tabela 1.1. Wyniki klasyfikacji stref pod kątem ochrony zdrowia dla 2022 roku¹

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5 ²⁾
PL0201	aglomeracja wrocławska	A	C	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
PL0202	miasto Legnica	A	A	A	A	A	A	A	C	A	A	C	A1
PL0203	miasto Wałbrzych	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1
PL0204	strefa dolnośląska	A	A	A	A	A	C	A	C	A	A	C	C1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

²⁾ Dla pyłu zawieszzonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefa dolnośląska uzyskała klasę C, a pozostałe strefy klasę A.

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony roślin

W tabeli 1.2. zestawiono klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin. W wyniku rocznej oceny jakości powietrza, wykonanej na podstawie danych za 2022 r. z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę roślin, zanieczyszczeń SO₂, NO_x strefa dolnośląska uzyskała klasę A. Dla zanieczyszczenia O₃ strefa dolnośląska uzyskała klasę C.

Tabela 1.2. Wyniki klasyfikacji stref pod kątem ochrony roślin dla roku 2022²

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
PL0204	strefa dolnośląska	A	A	C

¹⁾ Dla ozonu - poziom celu długoterminowego - strefa dolnośląska uzyskała klasę D2.

Jakość wód podziemnych

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Źródłem zagrożeń jakości wód podziemnych, podobnie jak wód powierzchniowych, są zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego oraz nieczystości przedostające się z obszarów nieskanalizowanych.

Badania stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych gromadzone są na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ) w bazie Monitoring Wód Podziemnych, która funkcjonuje w Państwowym Instytucie Geologicznym - Państwowym Instytucie Badawczym w ramach monitoringu diagnostycznego oraz monitoringu operacyjnego (obejmującego wody o statusie zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu chemicznego oraz zlokalizowanych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych). Obecnie ocenę jakości wód podziemnych wykonuje się na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych.

Obszary zmiany Studium zlokalizowany są w granicach głównego zbiornika wód podziemnych GZWP Nr 34 „Dolina Kopalna rzeki Nysa Kłodzka”.

¹Roczna ocena jakości powietrza w województwie Dolnośląskim, Raport wojewódzki za rok 2022, GIOŚ, Wrocław 2023 rok

² Roczna ocena jakości powietrza w województwie Dolnośląskim, Raport wojewódzki za rok 2022, GIOŚ, Wrocław 2023 rok

Obszar zmiany Studium znajduje się w obrębie jednolitej części wód podziemnych nr 125 (GW6000125). Stan ilościowy, chemiczny i JCWPd tych wód oceniony jest jako dobry. Ocena stanu (2019 r.). Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. TAK - JCWPd przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Jakość wód powierzchniowych

Na stan wód wpływają przede wszystkim punktowe źródła zanieczyszczeń, a więc wprowadzanie do wód nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych. Istotną przyczyną zanieczyszczeń jest występowanie obszarów nieskanalizowanych, z których do wód w sposób niekontrolowany mogą przedostawać się ścieki komunalne. Źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są również miejscowości o nieuporządkowanej gospodarce wodno-ściekowej, gdzie stosunek długości sieci wodociągowej do kanalizacyjnej jest niekorzystny. Ponadto na jakość wód wpływają zanieczyszczenia obszarowe pochodzenia rolniczego, będące wynikiem nieprawidłowo prowadzonej gospodarki na obszarach użytkowanych rolniczo, a także działalność przemysłowa.

Podstawowym aktem prawnym określającym zasady gospodarowania zasobami wodnymi jest Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 roku wraz ze szczegółowymi przepisami wykonawczymi, tj. rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych.

Badania jakości wód prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Badania prowadzi się w ramach monitoringu środowiska, na który składają się monitoring diagnostyczny, operacyjny i badawczy. Ocena stanu jakości wód powierzchniowych obejmuje: klasyfikację stanu ekologicznego (dotyczy wód naturalnych), klasyfikację stanu chemicznego, ocenę stanu wód, klasyfikację potencjału ekologicznego (dotyczy wód silnie zmienionych i sztucznych), oceny spełniania wymagań jakościowych wód powierzchniowych związanych z ich użytkowaniem wynikającym z warunków korzystania z wód regionu wodnego (ocena przydatności wód do określonych celów – np. do bytowania ryb w warunkach naturalnych lub ocena zagrożenia – dotyczy to wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych).

Zgodnie z podziałem na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) określonym w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (Dz. U. z 2023 r., poz. 335) obszar zmiany Studium położony jest w całości na terenie monitorowanej JCW Powierzchniowych Nysa Kłodzka do Ścinawki o kodzie RW60000312199. Status JCWP - SZCW - silnie zmieniona część wód. Zmiany hydromorfologiczne uzasadniające wyznaczenie - zapory, bariery, przegrody (zabudowa poprzeczna); zmiany fizyczne koryta /strefy nadbrzeżnej, zabudowa podłużna. JCWP Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych –zagrożona. Umiarkowany potencjał ekologiczny. Stan chemiczny dobry. Stan (ogólny) – zły stan wód. Cel środowiskowy: stan lub potencjał ekologiczny - dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Nysa Kłodzka od ujścia Ścinawki do ujścia Bystrzycy (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Nysa Kłodzka od ujścia Ścinawki do ujścia Białej Łądeckiej (dla troci wędrowniej); stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry. TAK – JCWP przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi . Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: PL.ZIPOP.1393.RP.1129, PL.ZIPOP.1393.PK.106, PL.ZIPOP.1393.OCHK.345, PL.ZIPOP.1393. OCHK.365, PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH020083.H, PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH020016.H, PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH020019.H, PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH020096.H

Cele środowiskowe dla jednolitych części wód ustalone zostały w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” przyjętym rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz. U. 2023 poz. 335). Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy są narzędziem polityki wodnej w Polsce a ich opracowanie wynika z ustaleń Ramowej Dyrektywy Wodnej. Stanowią podstawę podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz

określają zasady gospodarowania wodami w trakcie 6-letniego cyklu planistycznego. Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, według rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniano także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Klimat akustyczny

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Tabela 2). Na obszarze zmiany studium identyfikuje się tereny chronione przed hałasem głównie w postaci terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego.

Tabela 2. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

rodzaj terenu	dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	drogi lub linie kolejowe ¹⁾		pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Objaśnienia:

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. mieszkańców, można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Głównymi źródłami emisji hałasu w obszarze zmiany Studium jest hałas kolejowy wynikający z położenia obszarów w sąsiedztwie terenów kolejowych oraz hałas drogowy, który ma charakter liniowy i występuje wzdłuż drogi krajowej nr 8 i lokalnych dróg.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Pola elektromagnetyczne występujące w środowisku mogą negatywnie oddziaływać na poszczególne jego elementy, w tym na organizmy żywe. Źródłem promieniowania niejonizującego mogą być: elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia, stacje radiowe i telewizyjne, łączność radiowa, radiotelefony i telefonia komórkowa, stacje radiolokacji i radionawigacji.

Na obszarach zmiany Studium nie występują źródła promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego. Przez obszar objęty zmianą Studium przebiegają sieci dystrybucyjne - napowietrzne linie średniego i niskiego napięcia. Wzdłuż napowietrznych linii elektroenergetycznych niezbędne jest utrzymanie stref technicznych, ograniczających zagospodarowanie. W obrębie stref technicznych wznoszenie budynków, obiektów, urządzeń, a także zadrzewienie terenu jest regulowane przepisami szczególnymi.

Zasady ochrony środowiska przed promieniowaniem elektromagnetycznym określone są w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r., w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych różnicuje się wyłącznie ze względu na obecność ludzi (tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i miejsca dostępne dla ludności).

Gazociąg wysokiego ciśnienia

Przez obszar zmiany studium przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN250, dla którego obowiązuje strefa kontrolowana gazociągu.

W celu ochrony gazociągu przed uszkodzeniem niezbędne jest wprowadzenie stref kontrolowanych od gazociągów, w których obowiązują ograniczenia związane z użytkowaniem, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Warunki techniczne, jakie winny odpowiadać sieci gazowe określa:

- rozporządzenie Ministra Gospodarki z 26.04.2013 r. opublikowane w Dzienniku Ustaw z 04.06.2013 r. poz, 640. W przypadku zmiany powyższego rozporządzenia warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe, muszą być zgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami;
- dla gazociągów wybudowanych do końca 2001 roku warunki techniczne są określone Rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z 14.11.1995 r. publ. W Dz. U. Nr 139 z 1995 r.
- dla gazociągów wybudowanych w latach 2002-2013 obowiązuje Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 30.07.2001 r. opublikowane w Dzienniku Ustaw Nr 97 z 2001 roku wraz późniejszymi modyfikacjami.

Jakość gleb

Wartości dopuszczalne stężeń związków w glebie lub ziemi zawarte są w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

Zagrożeniem dla gleby jest wyczerpywanie jej zasobów mineralnych wynikające z gospodarki człowieka. Może to prowadzić do chemicznej degradacji gleby poprzez wprowadzanie do gleby związków pochodzenia zewnętrznego, ale także na odprowadzaniu naturalnych składników w niej występujących. Przejawem tego procesu jest m.in. silne zakwaszenie połączone z wyjąłowieniem i ujawnieniem działania substancji toksycznych (metale ciężkie, glin).

Trudny jest do określenia stan zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi, ponieważ brak jest szczegółowych badań nad ich zawartością w glebie na terenie miasta Kłodzko.

2.3. Tendencje zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektu omawianego dokumentu

W przypadku odstąpienia od realizacji sporządzenia zmiany studium, będącego przedmiotem niniejszej prognozy, dalej obowiązywać będzie aktualna wersja tego dokumentu.

Zagospodarowanie odbywać się będzie na podstawie obowiązujących na tym terenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy i o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W dalszym ciągu rozwój zabudowy skutkować będzie zmianami w środowisku, np. zniszczeniem pokrywy glebowej i roślinnej, przeobrażeniem w rzeźbie terenu. Wszelkie oddziaływania, przekształcenia i zmiany, zarówno pozytywne, jak i negatywne będą związane z ww. zagospodarowaniem.

W przypadku zaniechania istniejącego zagospodarowania, stan środowiska zostanie utrzymany na dotychczasowym lub podobnym poziomie. W procesie naturalnej sukcesji ekologicznej pojawią się nowe skupiska krzewów oraz drzew na terenach otwartych. Zieleń wysoka stworzy nowe siedliska bytowania i rozrodu zwierząt związanych z drzewami i krzewami. Jednocześnie zanikanie otwartych terenów i użytkowanych rolniczo może spowodować powolne wycofanie się gatunków zwierząt ściśle związanych z takimi ekosystemami.

3. Analiza ustaleń projektu zmiany studium i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

W niniejszym rozdziale dokonano analizy rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie studium pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, zgodności z przepisami ochrony środowiska oraz rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko.

3.1. Ustalenia dotyczące rozwoju zabudowy

Zgodnie z Bilansem terenów przeznaczonych pod zabudowę opracowanych na potrzeby zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kłodzko, możliwe jest doprojektowanie nowej zabudowy o funkcji mieszkaniowej, usługowej, jak i nowej zabudowy produkcyjno-usługowej.

Przy wyznaczaniu terenów pod zainwestowanie uwzględniono wyniki analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy, w tym bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę i wyznaczono obszar zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, usługowej, produkcyjnej, składowej, magazynowej oraz usługowej poza obszarem o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Zaprojektowane powierzchnie „konsumują” w części możliwą do realizacji powierzchnię użytkową funkcji zabudowy mieszkaniowej, zabudowy usługowej, zabudowy produkcyjno-usługowej. Projekt zmiany Studium zakłada obejmuje również obszary rolnicze, lasy, obszary zieleni nieurządzonej i urządzonej oraz obszary wód powierzchniowych śródlądowych.

Pozostałe funkcje terenu, na których możliwa jest zabudowa, zgodnie z ustaleniami zmiany studium pełnią funkcję uzupełniającą w stosunku do wyżej wymienionych. Zostały wyznaczone na podstawie przepisów prawa, innych istotnych dokumentów stanowiących o zasadach funkcjonowania danego terenu oraz w oparciu o dodatkowe analizy wykonywane w indywidualnych przypadkach.

Na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie stwarza się warunki dla rozwoju systemów infrastruktury technicznej, a także sieci drogowej. W projekcie zmiany Studium zachowuje się istniejące tereny zabudowane, a także tereny przyrodniczo cenne.

Realizacja ustaleń zmiany Studium będzie oznaczać zmiany w krajobrazie terenów rolnych i terenów niezagospodarowanych. Istniejąca przestrzeń tych terenów ulegnie przekształceniu w krajobraz zurbanizowany. Zgodnie z wymogami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, wyłączenie gruntów z produkcji roślinnej będzie wymagać uzyskania zgody na przeznaczenie gruntów na inne cele. Odbywa się to na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Nowe funkcje terenów będą realizowane na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Poszczególne inwestycje poddane będą postępowaniu w sprawie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko mogą wymagać sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko. Klasyfikację takich przedsięwzięć przedstawia Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W studium nie wyznacza się obszarów, na których mogą być sytuowane obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (art. 10. ust. 3a).

Przepisy ustawy prawo ochrony środowiska obligują do objęcia w planach miejscowych ochroną terenów wrażliwych na hałas (przede wszystkim zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, szpitali, szkół itp.). W obszarze zmiany występują tereny zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej.

W przypadku wystąpienia terenów o wykluczających się funkcjach mogą być one oddzielone pasami zieleni izolacyjnej. Pasma takie powinny być odpowiednio szerokie, aby w skuteczny sposób minimalizować negatywny wpływ hałasu. Dodatkowo zieleń pochłaniać będzie niektóre zanieczyszczenia atmosferyczne. Uszczegółowienie rozplanowania terenów nastąpi na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Studium wprowadza zapisy dotyczące terenów objętych ochroną na podstawie przepisów odrębnych gdzie obowiązuje prowadzenie działań inwestycyjnych, zgodnie z tymi przepisami.

Zwraca się uwagę, że zmiana Studium jest dokumentem intencyjnym o pewnym stopniu ogólności i nie należy oczekiwać, że wszystkie tereny zostaną zainwestowane. W ramach poszczególnych jednostek urbanistycznych (terenów) dopuszcza się różnorodne przeznaczenia, co oznacza że na terenach przeznaczonych na zabudowę dopuszcza się funkcje uzupełniające obejmujące m.in. zieleń czy infrastrukturę techniczną. Istnieje zatem możliwość takiego kształtowania zabudowy w planach miejscowych, aby funkcje uciążliwe nie sąsiadowały z terenami podlegającymi ochronie przed hałasem czy wibracjami.

Należy jednak zaznaczyć, iż zainwestowanie powinno uwzględniać wszelkie zasady i ograniczenia wynikające z aktualnych przepisów prawa, a w szczególności z zakresu:

- ochrony środowiska i przyrody,
- ochrony zabytków, dziedzictwa kulturowego,
- infrastruktury technicznej,
- systemów komunikacji drogowej,
- przeszkód lotniczych.

3.2. Ustalenia w zakresie rozwoju układu komunikacyjnego

Obszary zmiany Studium należy uznać za bardzo dobrze skomunikowane: przez obszar zmiany studium przebiega droga gminna łącząca wieś Korytów z Kłodzkiem oraz teren linii kolejowej Kłodzko Nowe – Kudowa Zdrój. Ponadto poszczególne tereny przylegają do drogi krajowej nr 8, drogi krajowej nr 33, linii kolejowej oraz dróg gminnych stanowiących układ komunikacyjny miasta Kłodzko.

Projekt zmiany Studium ustala dla projektowanej drogi gminnej klasę techniczną Z.

Zgodnie z przepisami odrębnymi i opracowaniami szczegółowymi należy dążyć do utrzymania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku otoczenia dróg gminnych i powiatowych. Konieczne wydaje się planowanie ścieżek rowerowych oraz wyznaczanie i tworzenie nowych miejsc do parkowania.

Na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego możliwe jest wyznaczenie dodatkowych dróg, zarówno publicznych jak i wewnętrznych, niewskazanych na rysunku zmiany Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego, jak również ciągów pieszych i ścieżek rowerowych.

Studium w zakresie układu drogowego określa następujące warunki dotyczące infrastruktury około drogowej (np. obiekty obsługi technicznej), która powinna być lokalizowana przy podstawowym układzie drogowym. Geometria skrzyżowania dróg powinna być dostosowana do prognozowanego ruchu, o ile pozwalają na to warunki terenowe. Główny układ komunikacyjny gminy

w projekcie studium pozostaje bez zmian. Dopuszcza się uwzględnienie istniejącego zainwestowania, jako powodu nie zachowania klasy technicznej i parametrów na całym ciągu drogi.

W zakresie parkowania i miejsc postojowych projekt studium określa minimalną liczbę miejsc do parkowania w zależności od funkcji terenu. Stanowiska postojowe dla samochodów powinny być lokalizowane i urządzone w sposób nieuciążliwy na działce obiektu generującego potrzeby parkowania pojazdów. Liczba miejsc przeznaczonych do parkowania pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową nie może być mniejsza niż ustalona w przepisach odrębnych.

W przypadku stwierdzenia zagrożenia powodowanego nadmierną emisją hałasu w otoczeniu istniejących i planowanych tras konieczne będzie podjęcie środków minimalizujących zagrożenie. W tym celu podejmuje się rozwiązania organizacyjne, takie jak ograniczenie prędkości. Korzystnym rozwiązaniem przyjętym w planach miejscowych będzie strefowanie zabudowy, tj. oddzielenie terenów wrażliwych na hałas od dróg cechujących się największym natężeniem ruchu.

3.3. Ustalenia dotyczące rozwoju systemów infrastruktury technicznej

Obszary objęte zmianą Studium są w części uzbrojone, przebiegają przez nie sieci: elektroenergetyczne, kanalizacyjne, gazowe i wodociągowe, niezbędna ewentualnie może być ich rozbudowa w celu obsługi projektowanych terenów. Przez obszary zmiany Studium nie przebiegają linie elektroenergetyczne wysokich napięć i najwyższych napięć. Przez obszar zmiany studium przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN250, dla którego obowiązuje strefa kontrolowana gazociągu zgodnie z przepisami odrębnymi. Gospodarowanie odpadami obszarach objętych zmianą Studium odbywa się zgodnie z przepisami odrębnymi oraz regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko.

W projekcie Studium zakłada się rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w celu zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania sieci. Dopuszcza się stosowanie indywidualnych rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków zgodnie z przepisami odrębnymi.

Odprowadzenie ścieków przemysłowych należy rozwiązać w sposób nie powodujący zanieczyszczenia wód powierzchniowych, podziemnych oraz gruntu, poprzez odprowadzenie do kanalizacji sanitarnej.

Utrzymuje się istniejący system odprowadzenia wód opadowych do kanalizacji deszczowej lub powierzchniowo w tym retencjonowanie oraz istniejącymi rowami i ciekami, zgodnie z przepisami odrębnymi. Zakłada się rozbudowę sieci kanalizacji, retencjonowanie lub zagospodarowanie powierzchniowo.

W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z terenów utwardzonych (np. parkingów, ulic) obowiązuje usunięcie z wód opadowych i roztopowych substancji określonych w przepisach odrębnych (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych). Uszczegółowienie tematyki gospodarki wodno-ściekowej dokona się na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Na terenach przewidzianych na rozwój nowych inwestycji, niezbędna będzie realizacja nowych sieci średniego i niskiego napięcia oraz stacji transformatorowych, dopuszcza się realizację sieci dystrybucyjnych na całym terenie.

Zaopatrzenie w energię elektryczną odbywa się za pomocą Głównego Punktu Zasilania (GZP) zlokalizowanego poza granicami obszarów objętych zmianą Studium. Dopuszcza się budowę dystrybucyjnej i rozdzielczej sieci energetycznej, w tym linii średniego i niskiego napięcia, jak również stacji transformatorowych.

Dla całego obszaru zmiany Studium dopuszcza się lokalizację instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE) w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1378 z późn. zm.). o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji.

Dla całego obszaru zmiany Studium zakazuje się lokalizacji elektrowni wiatrowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 724 z późn. zm.) oraz lokalizacji biogazowni.

Odnawialne źródła energii (OZE) są źródłami wykorzystującymi w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowanie słoneczne, spadku rzek, produktów ubocznych rolnictwa oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych. Do 2017 r. Polska zobowiązała się uzyskać 16% udział energii odnawialnej w bilansie energetycznym kraju, a do 2021 roku jej udział powinien wynosić 20%. Energię słoneczną można wykorzystać zarówno do ogrzewania, jak i do produkcji prądu, a także do pozyskania paliwa, jakim jest wodór, w fotokatalitycznym rozkładzie wody. Słoneczna energia elektryczna (fotowoltaika), uważana za najbardziej obiecujące i przyjazne środowisku źródło energii, jest wyjątkowa ze względu na szerokie możliwości osiągnięcia korzyści energetycznych i poza energetycznych. Przemysł fotowoltaiczny gwarantuje konkurencyjną, tanią, bezpieczną i czystą słoneczną energię elektryczną, a także ochronę zasobów naturalnych. Z kolei energetyka słoneczna termiczna (fototermika) należy do najbardziej efektywnych technologii produkcji ciepła, z punktu widzenia ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.

Zaopatrzenie w gaz

Dopuszcza się budowę dystrybucyjnej i rozdzielczej sieci gazowej, w tym gazociągów średniego i niskiego ciśnienia oraz stacji redukcyjno - pomiarowych niezbędnych do zaopatrzenia w gaz sieciowy, jak również stosowanie indywidualnych rozwiązań zgodnie z przepisami odrębnymi.

Przez obszar objęty zmianą studium przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN250 wokół którego ustanowiono strefę kontrolowaną. Szerokość stref dla konkretnych form zabudowy oraz zagospodarowanie terenu w obszarze objętym strefą kontrolowaną gazociągu regulują przepisy odrębne (Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie w postaci stref kontrolowanych). Na etapie sporządzania planu miejscowego dopuszcza się uszczegółowienie szerokości stref w zależności od planowanego przeznaczenia terenów. Wszelkie inwestycje, uzbrojenia terenu, roboty budowlane, projekty i prace zagospodarowania terenu prowadzone w strefie kontrolowanej gazociągu podlegają uzgodnieniu u operatora gazociągu w zakresie zgodności z przepisami odrębnymi.

Telekomunikacja

Zmiana Studium zakłada rozbudowę sieci przewodowych i bezprzewodowych zgodnie z występującym zapotrzebowaniem. Ze względu na prawidłowość funkcjonowania lotniska Rzeszów-Jasionka na obszarach objętych zmianami studium w przypadku realizacji stacji bazowych telefonii komórkowej niezbędne jest postępowanie, zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym dokumentami rejestrowymi lotniska.

Zmiana Studium dopuszcza lokalizację nowych inwestycji w tym zakresie na wszystkich terenach.

Gospodarka odpadami

Na obszarze objętym zmianą Studium nie przewiduje się lokalizacji składowiska odpadów komunalnych. Zasady odbioru odpadów zgodnie z ustaleniami przyjętego przez gminę Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko oraz zgodnie z zapisami Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego.

Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy nie występuje sieć ciepłownicza. Nie przewiduje się lokalizacji przedsiębiorstwa ciepłowniczego. Ze względu na wysokie walory przyrodnicze jak i planowany zrównoważony rozwój najkorzystniejszym kierunkiem rozwoju zaspokojenia potrzeb ciepłowniczych będzie wprowadzanie instalacji do spalania paliw charakteryzujących się niską emisyjnością, w tym wykorzystanie gazu sieciowego. Korzystne będzie również pozyskiwanie ciepła w kotłowniach lokalnych obsługujących zespoły zabudowy.

Źródło ciepła winno spełniać wymagania określone w Uchwale antysmogowej obowiązującej na terenie województwa podkarpackiego od 8 grudnia 2017 r., przyjętej przez Sejmik Województwa w dniu 30 listopada 2018r. (Uchwała Nr XLI/1407/17).

Dla całego obszaru gminy dla zaopatrzenia w ciepło dopuszcza się lokalizację instalacji odnawialnych źródeł energii w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 610 z późn. zm.). o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji.

3.4. Ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

W niniejszym rozdziale dokonano analizy rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie zmiany studium pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, zgodności z przepisami ochrony środowiska oraz rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko.

Należy uznać, że przyjęty w projekcie zmiany studium sposób zagospodarowania terenów jest zgodny z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych tj. osuwiska, obszary zagrożone ruchami masowymi.

Na obszarze gminy panują na ogół poprawne warunki fizjograficzne, sprzyjające zarówno prowadzeniu gospodarki leśnej, jak i rozwojowi osadnictwa. Obszary pozadolinne, gdzie skupia się osadnictwo, zbudowane są z gruntów, które tworzą podłoże nie powodujące przeszkód dla posadawiania obiektów inżynierskich. Do zabudowy wskazane są tereny położone poza obszarami dolinnymi, które nie są zagrożone powodzią i posiadają sprzyjające warunki topoklimatyczne i aerosanitarne. W pierwszej kolejności do zabudowy powinno przeznaczać się gleby o najniższych klasach bonitacyjnych.

Podłoże geologiczne i morfologia terenu, nie tworzy większych przeszkód dla posadawiania budynków. Środowisko cechuje się poprawnym stanem, jest odporne na degradację i zachowuje zdolność do regeneracji.

Niekorzystne z punktu widzenia środowiska jest zniszczenie przydatnej dla rolnictwa pokrywy glebowej, a także możliwa wycinka części zieleni wysokiej, która spowodowana będzie wprowadzeniem zainwestowania. Korzystnie ocenia się wprowadzenie zieleni urządzonej.

Korzystnie ocenia się zachowanie terenów leśnych, a także wprowadzenie zieleni urządzonej w postaci wprowadzenia wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej.

Pozytywnie ocenia się zapisy z zakresu rozwoju infrastruktury technicznej, co pozwoli na kształtowanie terenów zabudowy przy zachowaniu wysokich standardów zamieszkiwania i uszanowaniu przepisów dotyczących ochrony środowiska.

Ostateczny wygląd terenów będzie zależał od ustaleń przyjętych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub w decyzjach o warunkach zabudowy. Oddziaływanie planowanych inwestycji na środowisko uzależnione będzie od stopnia realizacji postanowień tych planów planu oraz charakteru wybranych faktycznie działalności. Ocenia się, że zmiana zgodna jest z podstawowymi założeniami polityki przestrzennej i społeczno-gospodarczej gminy.

4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu zmiany studium na środowisko

4.1. Wpływ realizacji ustaleń projektu zmiany studium na poszczególne elementy środowiska

W niniejszym rozdziale dokonano analizy wpływu realizacji projektu zmiany studium na zasoby naturalne rozumiane jako poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i kulturowego. Według definicji zamieszczonej w Encyklopedii PWN (encyklopedia.pwn.pl), zasoby naturalne to „twory organiczne (rośliny, zwierzęta, ekosystemy) i nieorganiczne (atmosfera, wody, minerały), wykorzystywane przez człowieka w procesie produkcji i konsumpcji”.

Oddziaływanie na świat przyrody i bioróżnorodność

Celem zmiany studium jest określenie dla przedmiotowego obszaru kierunku zagospodarowania uwzględniającego możliwość lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz produkcyjnej, składów i magazynów, usług, a także dróg zapewniających obsługę zabudowy wskazanego obszaru. Uwzględnione zostały również istniejące lasy oraz wody powierzchniowe

śródlądowe poprzez ich zachowanie w istniejącej formie. Obszar zmiany Studium obejmuje łącznie ok. 132 ha i jest zlokalizowany częściowo w granicach obszaru o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno przestrzennej oraz częściowo poza granicami obszaru.

Pociągnie to za sobą nieodwracalne zmiany w strukturze gatunkowej roślin. W miejsce agrocenozy pojawią się obszary zabudowane, a wraz z nimi tereny zieleni urządzonej. Należy spodziewać się nasadzeń zieleni ozdobnej opartej o m.in. drzewa i krzewy ozdobne. Przestrzeń zurbanizowana nie będzie tworzyć dogodnych warunków dla pojawiania się dziko żyjących gatunków roślin i zwierząt. Wobec rozbudowania infrastruktury wzdłuż istniejących dróg, pojawienia się w przestrzeni obiektów kubaturowych oraz otaczania poszczególnych terenów ogrodzeniami, możliwość swobodnego przemieszczania się zwierząt (za wyjątkiem nietoperzy i ptaków) będzie ograniczona. W porównaniu z dotychczasowym użytkowaniem terenów, oznaczać będzie sytuację niekorzystną. Poziom zróżnicowania biologicznego na terenach przewidzianych do zabudowy może ulec spadkowi.

Zagrożony wycinką jest drzewostan kolidujący z planowaną zabudową i projektowaną budową i modernizacją infrastruktury technicznej i drogowej. Nie jest jednak wykluczone, że istniejąca zieleń może zostać wykorzystana do kształtowania zieleni urządzonej lub izolacyjnej na poszczególnych terenach.

W ramach ochrony środowiska i jego zasobów oraz zapobiegania jego przekształceniom należy dążyć do:

- 1) zachowania zrównoważonego rozwoju,
- 2) racjonalnego kształtowania środowiska i gospodarowania jego zasobami,
- 3) przeciwdziałania zanieczyszczeniom,
- 4) przywracania elementów przyrodniczych do stanu właściwego,
- 5) zachowania różnorodności biologicznej,
- 6) ograniczenia emisji substancji szkodliwych dla środowiska do wód powierzchniowych
- 7) poprzez stosowanie najlepszych dostępnych technologii i urządzeń, minimalizację
- 8) istniejących uciążliwości i komunikacją drogową,
- 9) ograniczenia emisji i imisji substancji szkodliwych dla środowiska do powietrza atmosferycznego poprzez stosowanie najlepszych dostępnych technologii i urządzeń, minimalizację istniejących uciążliwości, w tym związanych z komunikacją drogową,
- 10) przeciwdziałania niewłaściwemu korzystaniu ze środowiska w tym wdrożenie
- 11) programu segregacji i utylizacji odpadów, usuwanie dzikich wysypisk odpadów,
- 12) poprawy stanu infrastruktury technicznej w tym szczególnie drogowej,
- 13) poprawy realizacji kompleksowych systemów oczyszczania ścieków,
- 14) prowadzenia stałego monitoringu środowiskowego,
- 15) działań które przyczynią się do poprawy jakości wód powierzchniowych oraz uniknięcia ich zanieczyszczenia,
- 16) respektowania zasad zagospodarowania na obszarach i w otoczeniu obiektów przyrody prawnie chronionej.

W przypadku sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla omawianego terenu będzie wymagane uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi

Przekształcenia w rzeźbie terenu będą miały miejsce na terenach przeznaczonych pod powiększenie zabudowy a także tereny dróg, infrastruktury technicznej. W granicach Studium zakłada się sukcesywne ograniczanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej wraz z rozwojem przestrzennym wyznaczonych terenów przeznaczonych pod zainwestowanie. Nastąpią nieodwracalne zmiany polegające na likwidacji części terenów rolnych, a co za tym idzie zniszczenie przydatnych dla rolnictwa gleb. Część z tych gleb może zostać zachowana jako tereny biologicznie czynne na działkach budowlanych, przy zachowaniu terenów biologicznie czynnych, których wskaźnik ustala omawiane studium.

Rozpatrując stan sanitarny środowiska glebowego, spodziewać się można przenikania zanieczyszczeń z powierzchni utwardzonych, w szczególności z terenów drogowych. Nastąpi minimalizacja dopływu zanieczyszczeń związanych z prowadzonymi pracami polowymi (nawożenie substancjami chemicznymi, opryski). Natomiast zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego,

zgrupowane wcześniej w glebie, będą powoli ulegać rozkładowi i absorpcji, chociaż mogą także ulegać dalszej kumulacji w przypadku podobnych zanieczyszczeń.

Niewielkie przekształcenia w morfologii terenu obejmować będą wykopy pod fundamenty budynków oraz potencjalne prace inżynierskie polegające na wyrównaniu terenów. Zakres i charakter przekształceń znany będzie na etapie przygotowywania projektów budowlanych dotyczących poszczególnych inwestycji.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Ustalenia projektu Studium przewidują powiększenie powierzchni terenów zabudowanych, które w części ogrzewane będą za pomocą indywidualnych systemów grzewczych. Jest to równoznaczne z pojawieniem się nowych emitorów zanieczyszczeń atmosferycznych. W trosce o jakość atmosfery, ustalenia Studium zakładają pozyskiwanie ciepła ze źródeł o niskim stopniu emisji lub urządzeń do niskoemisyjnych technologii spalania, a także energii odnawialnej o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji.

Przyszłe zagospodarowanie oznaczać będzie wzrost ilości terenów zabudowanych, co przełoży się na wyższe niż obecnie natężenie ruchu samochodowego, również związanych z rozbudową terenów inwestycyjnych. Wzrastająca ilość pojazdów powodować będzie emisję szkodliwych substancji (m.in. węglowodorów, tlenków azotu) do atmosfery. Trudno jest jednak jednoznacznie oszacować wielkość tego wpływu na stan powietrza atmosferycznego w gminie i regionie. Korzystnie ocenia się pozostawienie powierzchni biologicznie czynnej w ramach działek budowlanych, części istniejących terenów leśnych oraz zwiększenie obszarów zielonych w postaci zieleni urządzonej i nieurządzonej. Zieleń wysoka pochłaniać będzie dwutlenek węgla i wytwarzać czysty tlen, co pozytywnie wpłynie na jakość powietrza atmosferycznego.

Oddziaływanie na klimat lokalny

Zakres przestrzenny zmian charakteru klimatu miejscowego obejmować będzie planowane tereny zabudowy. W najbliższym sąsiedztwie budynków, terenów utwardzonych oraz terenów komunikacji spodziewać się będzie można wzrostu średnich temperatur oraz spadku wilgotności powietrza.

W zakresie przeciwdziałania niekorzystnym zmianom klimatycznym istotne znaczenie ma zachowanie jak największej liczby zbiorników wodnych i cieków na terenach zurbanizowanych i wiejskich. Umożliwi to zatrzymywanie wody, co łagodzić będzie skutki suszy. Korzystnie ocenia się pozostawienie powierzchni biologicznie czynnej w ramach działek budowlanych. Zieleń wysoka pochłaniać będzie dwutlenek węgla i wytwarzać czysty tlen, co pozytywnie wpłynie na jakość powietrza atmosferycznego.

Przewidywana wycinka części zieleni wysokiej, która kolidować może z planowaną zabudową, zajmuje niewielką powierzchnię, nie przyczyni się zatem do utraty istotnych siedlisk zapewniających sekwestrację CO₂.

W zakresie rozwiązań zapewniających przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom klimatycznym projekt studium zakłada również pozyskiwanie ciepła i energii elektrycznej w oparciu o niskoemisyjne nośniki energii oraz wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji.

Charakter planowanej zabudowy nie spowoduje zwiększenia ryzyka wystąpienia zjawisk ekstremalnych, takich jak powódź, susza, pożary, fale upałów, deszcze nawalne i burze, silne wiatry, fale morzu itp. Przystosowanie planowanej zabudowy do odporności na wymienione zjawiska ekstremalne zależeć będzie od szczegółowych rozwiązań technicznych budynków i sposobu zagospodarowania działek. Odbędzie się to na etapie sporządzenia projektów budowlanych i architektonicznych.

Oddziaływanie na klimat akustyczny

Klimat akustyczny na omawianym terenie kształtowany będzie przez ruch samochodowy odbywający się istniejącymi jak i nowymi drogami. Mogą również pojawić się na przedmiotowym terenie emitory hałasu przemysłowego. Przyszłe zagospodarowanie będzie generować większy niż dotychczas ruch, co może się przełożyć na pogłębienie emisji hałasu. Projektowane tereny usług i produkcji mogą kształtować klimat akustyczny, jednakże ich wpływ zależny będzie od rodzaju prowadzonej działalności.

Dla ochrony klimatu akustycznego sąsiednich terenów mieszkaniowych i terenu szpitala, istotne znaczenie mają ustalenia ustawy Prawo ochrony środowiska, mówiące o tym, że uciążliwości związane z prowadzeniem działalności gospodarczej nie mogą wykraczać poza granice działki inwestora. Zapisy studium wskazują, że zamierzenia inwestycyjne muszą uznać priorytet ochrony terenów mieszkaniowych, uciążliwość obiektów i urządzeń (hałas, emisja spalin itp.) nie mogą przekraczać dopuszczalnych norm na granicy działki.

Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Planowane zagospodarowanie nie narusza przebiegu przepływających przez gminę cieków powierzchniowych. Nie przewiduje się istotnych zmian stosunków wodnych na obszarze zlewni rzek przepływających przez teren gminy, które mogą być spowodowane rozwojem osadnictwa.

Szczególne znaczenie dla ochrony wód podziemnych będzie miało skanalizowanie obszaru gminy. Wyposażenie gminy w systemy kanalizacji zbiorczej byłoby szczególnie istotne dla ograniczenia spływu zanieczyszczeń zawartych w ściekach w głąb gruntu i ochrony jakości głównego zbiornika wód podziemnych. Dla zachowania dobrej jakości wód powierzchniowych i podziemnych należy przestrzegać obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

Dopuszcza się lokalizację indywidualnych ujęć wody oraz indywidualnych rozwiązań kanalizacyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Do czasu wybudowania kanalizacji sanitarnej odprowadzanie ścieków do szczelnych zbiorników na ścieki oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, konieczne jest ich ewidencjonowanie przez samorząd i prowadzenie kontroli eksploatacji do czasu ich likwidacji.

Ocenia się, że przyjęte rozwiązania nie będą tworzyć przeszkody dla osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Rozwiązania regulujące gospodarkę wodno-ściekową należy uznać za skuteczne, możliwe do spełnienia i sprzyjające osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych. Najkorzystniejszym przyjętym rozwiązaniem jest wyposażenie terenów gminy w system kanalizacji i odprowadzanie zanieczyszczonych wód do oczyszczalni ścieków. Utrzymuje się istniejący system odprowadzenia wód opadowych do kanalizacji deszczowej lub powierzchniowo oraz istniejącymi rowami i ciekami z wyjątkiem wód opadowych i roztopowych z terenów potencjalnie zanieczyszczonych, w tym z terenów utwardzonych przy obiektach usługowych i produkcyjnych, z parkingów i ewentualnych stacji paliw oraz terenów komunikacyjnych, gdzie wody należy przed odprowadzeniem podczyścić do wartości zawartych w przepisach odrębnych. Zakłada się rozbudowę sieci kanalizacji deszczowej.

Oddziaływanie na krajobraz, zabytki i dobra materialne

Obszar objęty zmianą studium w części zlokalizowany jest w granicach w udokumentowanego stanowiska archeologicznego, oraz granicach stref ochrony archeologicznej. Nie występują obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków oraz obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków. Na obszarze zmiany Studium nie wyznaczono pomników historii oraz nie stwierdzono dóbr kultury współczesnej. W granicach obszaru nie zidentyfikowane także występowania zabytkowych układów zieleni, założeń cmentarnych oraz historycznych obiektów ruchomych.

Realizacja ustaleń zmiany studium oznaczać będzie zmiany w krajobrazie. Istniejąca przestrzeń części terenów niezabudowanych ulegnie przekształceniu w krajobraz zurbanizowany.

Przyjęte w zmianie Studium kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym dla obszaru wiążą się z określonymi standardami urbanistycznymi, stanowiącymi miarę, jakości przestrzeni otwartej i zurbanizowanej. Zaleca się, aby jako wytyczną dla sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przyjmować parametry i wskaźniki urbanistyczne większe w zakresie wielkości działek budowlanych oraz powierzchni biologicznie czynnej i mniejsze w zakresie intensywności wykorzystania terenu.

Oddziaływanie na ludzi

Dopuszczone w projekcie zmiany Studium funkcje terenów w dużej mierze wykluczają możliwość realizacji inwestycji i obiektów mogących w sposób znacząco negatywny wpłynąć na środowisko życia i zdrowie mieszkańców. Jakość środowiska i warunki zamieszkiwania nie powinny ulec niekorzystnym przekształceniom o charakterze znaczącym. W pewnym stopniu warunki

zamieszkiwania może pogorszyć nadmierne emisje zanieczyszczeń atmosferycznych z sektora komunalnego i przemysłowego.

Przyjęte w projekcie Studium rozwiązania z zakresu rozbudowy infrastruktury technicznej oraz zasad korzystania ze środowiska przyczynią się do podniesienia standardu życia mieszkańców.

Rozpatrując oddziaływanie na ludzi należy poruszyć aspekt społecznych skutków realizacji zmiany Studium. Poszerzenie oferty inwestycyjnej w gminie przełoży się na wzrost zatrudnienia w sektorze produkcyjnym i usługowym a w konsekwencji czego rozwój gospodarczy obszaru. Zachowanie terenów cennych przyrodniczo należy rozpatrywać pozytywnie. Obiekty takie nie tylko służą ochronie przyrody, ale stanowią ciekawe miejsca rekreacji i wypoczynku oraz stanowią atrakcję turystyczną.

Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym

Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Hałas powodowany będzie transportem samochodowym na drogach obsługujących ruch w kierunku obszaru zainwestowania oraz wewnątrz omawianego terytorium. Emisje zanieczyszczeń do atmosfery uwalnianych z instalacji grzewczych oraz transportu samochodowego nie spowodują znaczącego zwiększenia stężenia szkodliwych substancji w powietrzu. Niemniej jednak obserwuje się wzrost ilości terenów zabudowanych na terenie gminy, co w przyszłości może powodować efekt kumulacji niekorzystnych presji na środowisko np. nadmierną emisję szkodliwych substancji do atmosfery. Będą to oddziaływania o charakterze stałym. Wystąpienie uciążliwości będzie miało także miejsce w fazie realizacji inwestycji.

4.2. Oddziaływanie zmiany studium poza obszarem opracowania

Zagospodarowanie przyjęte w zmianie Studium może powodować wystąpienie oddziaływań na środowisko poza ustalonymi granicami gminy. Wprowadzenie nowych elementów zainwestowania związanych z funkcjonowaniem obszarów zabudowanych wiąże się ze zwiększonym poborem wody z sieci wodociągowej, a także gazu. Powstałe odpady będą stanowić obciążenie dla środowiska w miejscu ich dalszego zagospodarowania. Sposób zbierania odpadów realizowany będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze gminy i regionu.

Zaistniałe emisje do powietrza atmosferycznego przyczynią się do ogólnego stanu środowiska w regionie. Uciążliwości związane ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego będą odczuwalne na całej długości tras dojazdowych do obiektów umiejscowionych na obszarze gminy.

Zmiany w zagospodarowaniu terenów otwartych i zadrzewionych polegające na wprowadzeniu zabudowy oraz infrastruktury drogowej i technicznej będzie można zaobserwować z terenów mieszczących się w najbliższym otoczeniu.

4.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt zmiany studium nie zawiera rozstrzygnięć, ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

4.4. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

Chronione gatunki roślin i zwierząt

Na rysunku zmiany studium naniesiono miejsca występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt z opracowania „Inwentaryzacja przyrodnicza województwa dolnośląskiego. Miasto Kłodzko” Wrocław 2002 r. Należy zaznaczyć, że wskazane na rysunku Studium miejsca występowania chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt mają charakter orientacyjny, co wynika m.in. ze skali przyjętego dokumentu, a także metodyki przyjętej przy nanoszeniu danych na mapy. Grafika zatem nie zawsze wskazuje konkretne miejsca występowania okazów. Stąd wynikają

trudności w szczegółowym ustaleniu oddziaływania planowanego zagospodarowania na chronione gatunki.

Można przyjąć, że niektóre z wyników inwentaryzacji przeprowadzonej w 2002 r. mogą być już nieaktualne. Oznacza to, że wskazane stanowiska chronionych gatunków będą wymagać weryfikacji w terenie przed przeprowadzeniem prac inwestycyjnych. Niewykluczone jest również występowanie innych gatunków chronionych, nie wymienionych w inwentaryzacji przyrodniczej gminy. Dotyczy to np. ptaków, spośród których część nie każdego roku gniazduje na tym samym terenie lub płazów, których rozród uwarunkowany jest od obecności wody w okresowych zbiornikach wody.

Zwraca się uwagę, że dokument zmiany studium nie definiuje faktycznego sposobu zagospodarowania, które w sposób szczegółowy określany jest w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Katalog funkcji terenów przeznaczonych na zainwestowanie jest elastyczny i umożliwia zachowanie terenów na których występują chronione gatunki. Ocena zagrożenia dla tych gatunków jest również utrudniona ze względu na skalę opracowania. Dlatego też szczegółowe rozpoznanie występowania siedlisk i stanowisk będzie konieczne na etapie sporządzania planów miejscowych. Zwraca się również uwagę na fakt, że wyznaczone na rysunku studium linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu mają charakter umowny. Uszczegółowienie przebiegu linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu dokonuje się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. W projekcie zmiany studium dopuszcza się korektę przebiegu granic nawet o 20 m w terenie, przez co jednoznaczne określenie powierzchni kolizji planowanego zagospodarowania z miejscami występowania chronionych gatunków nie jest możliwe.

Należy również zauważyć, że większość terenów przeznaczonych pod zainwestowanie została ustalona w poprzednich edycjach studium, jak również w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zaznacza się, że ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów funkcjonuje na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody i rozporządzeń wykonawczych, niezależnie od ustaleń Studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Uznaje się, że w wyniku wprowadzenia zmiany Studium, większość występujących na terenie miasta chronionych roślin, grzybów i zwierząt nie będzie podlegać negatywnym oddziaływaniom. Znajdują się one na terenach leśnych, rolnych oraz związane są z ekosystemem wód powierzchniowych. Tereny te zabezpieczone są przed zmianą użytkowania i pozostają w dotychczasowym zagospodarowaniu.

Zwiększenie powierzchni terenów zabudowanych oraz terenów infrastruktury technicznej i drogowej oznaczać będzie skurczenie się przestrzeni wykorzystywanej przez zwierzęta, np. użytków rolnych wykorzystywanych jako żerowiska. Ponadto utworzenie ciągłej zabudowy w obrębie miejscowości ograniczy możliwość swobodnego przemieszczania się niektórych gromad zwierząt. W porównaniu z dotychczasowym, rolniczym użytkowaniem terenów, oznaczać będzie sytuację niekorzystną.

Wydaje się zasadne, aby przed wykonaniem poszczególnych inwestycji, każdorazowo przeprowadzić inwentaryzację przyrodniczą, która będzie miała na celu weryfikację występowania chronionych gatunków. Korzystne jest również prowadzenie prac inwestycyjnych poza okresami rozrodczymi zwierząt, w szczególności w okresie pozalęgowym ptaków.

Zwraca się uwagę, że wyznaczone w studium tereny nie przesądzają o ostatecznym sposobie zagospodarowania poszczególnych działek. W przypadku zwierząt potencjalne kolizje nie zawsze będą oznaczać bezpośrednie zagrożenie (np. zniszczenie gniazd), lecz jedynie zmniejszenie terenów przydatnych dla tych zwierząt. Takie oddziaływanie oczywiście jest niekorzystne, ale nie stwarza bezpośredniego, negatywnego oddziaływania.

W niektórych miejscach planowane zagospodarowanie może bezpośrednio kolidować z miejscami występowania zwierząt. W takich przypadkach konieczne będzie rozważenie odstąpienia od planowanego zainwestowania lub przesunięcia linii zabudowy w planie miejscowym. Wskazana jest również ochrona stanowisk w zapisach planów miejscowych.

Pomniki przyrody

Uznaje się, że przyjęte w projekcie zmiany Studium zagospodarowanie nie będzie wywierać negatywnego wpływu na pomniki przyrody. W odniesieniu do drzew obowiązują przepisy ustawy o ochronie przyrody, a także aktów je powołujących. Obowiązujące przepisy prawne wykluczają możliwość przypadkowego zniszczenia usunięcia czy zniszczenia drzew (obowiązek uzyskania stosownej decyzji) i użytków.

4.5. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń planu na środowisko

Opisane w tekście oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, zgodnie z założeniami przyjętymi w rozdziale 1.2, przedstawiono poniżej w formie opisowej i tabelarycznej (Tabele 3 – 5).

Wyróżniono następujące rodzaje i charakter oddziaływań na środowisko projektowanych funkcji oraz stanu istniejącego:

+ + – znaczące korzystne oddziaływanie – oddziaływanie powodujące korzystne zmiany w środowisku, najczęściej wtórne, pojawiające się w dłuższym horyzoncie czasowym, prowadzące do poprawy wybranych elementów środowiska przyrodniczo-kulturowego w wymiarze ponadlokalnym;

+ – słabe korzystne oddziaływanie – zauważalne pozytywne oddziaływanie, nie powodujące ilościowo istotnych zmian w środowisku;

0 – oddziaływanie neutralne – całkowity brak wpływu lub wpływ nieznaczący - oddziaływanie nie powodujące odczuwalnych (mierzalnych) skutków w środowisku;

– – słabe negatywne oddziaływanie – oddziaływanie zauważalne, powodujące odczuwalne skutki środowiskowe, lecz nie powodujące przekroczeń standardów, istotnych zmian ilościowych i jakościowych, możliwe do ograniczenia;

– – – umiarkowane negatywne oddziaływanie – możliwe do ograniczenia metodami planistycznymi;

– – – – znaczące niekorzystne oddziaływanie – ma istotny wpływ negatywny – oddziaływanie powodujące zasadniczą zmianę określonych parametrów jakości środowiska, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych (możliwe do ograniczenia metodami planistycznymi czy rozwiązaniami alternatywnymi do negatywnego umiarkowanego lub też zmuszające do odstąpienia od lokalizacji funkcji);

Ponadto wpływ na środowisko skutków realizacji studium różnicuje się również w zależności od:

- bezpośrednio oddziaływania – bezpośrednie (**B**), pośrednie (**P**), wtórne (**W**), skumulowane (**SK**);
- okresu trwania oddziaływania – długoterminowe (**D**), średnioterminowe (**Ś**), krótkoterminowe (**K**);
- częstotliwości oddziaływania – stałe (**S**), chwilowe (**C**);
- zasięgu oddziaływania – miejscowe (**M**), lokalne (**L**), ponadlokalne i regionalne (**R**).

Funkcje o pozytywnym wpływie na środowisko (Tabela 3)

Tereny zieleni, w szczególności lasów mają pozytywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze, a także środowisko życia mieszkańców. Tereny te mają istotne znaczenie dla zachowania walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy. Zieleń wysoka tworzy powierzchnię pochłaniającą zanieczyszczenia atmosferyczne, wytwarzającą tlen i retencjonującą część opadów atmosferycznych. Ponadto wpływa korzystnie na klimat lokalny na terenach rolnych i zabudowanych. Stanowi schronienie dla zwierząt oraz miejsce wzrostu dziko występujących roślin.

Tab. 3. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – lasy, wody powierzchniowe śródlądowe.

świat przyrody i bioróżnorodność	B, P, D, S, M +
gleby i powierzchnia terenu	B, D, S, M +
powietrze atmosferyczne	B, D, S, M +
klimat lokalny	S, M +

klimat akustyczny	B, D, S, M 0
wody	B, D, S, M +
krajobraz i zabytki	B, D, S, M +
ludzie	B, P, D, S, M, L +

Funkcje powodujące przekształcenia w środowisku i krajobrazie, skutkujące emisją hałasu, zanieczyszczeń do atmosfery i wód (Tabela 4)

Istniejące i planowane tereny zabudowane, a także tereny komunikacji, będą miały zróżnicowany wpływ na środowisko. Ustalenia omawianego dokumentu w zakresie ochrony środowiska i wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną pozwolą na zminimalizowanie negatywnego oddziaływania planowanych funkcji na jakość wód i powietrze atmosferyczne. Rozwój wymienionych funkcji przyczyni się do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej i utraty walorów produkcyjnych gleb. Funkcjonowanie nowych terenów wiąże się z większym poborem wody oraz odprowadzaniem ścieków i odpadów. Przewiduje się pozostawienie powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, co stwarza duże możliwości w zakresie kształtowania terenów zieleni urządzonej i izolacyjnej. Spodziewać się będzie można nasadzeń ozdobnych gatunków drzew i krzewów. Wprowadzenie zabudowy przyczyni się do nieznacznego przekształcenia morfologii terenu. Możliwa jest likwidacja części terenów zieleni.

Tab. 4. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska - istniejące i planowane tereny zabudowane, w tym elementy systemu komunikacyjnego oraz obiektów związanych z infrastrukturą techniczną.

świat przyrody i bioróżnorodność	B, P, D, S, M -
gleby i powierzchnia terenu	B, D, S, M -
powietrze atmosferyczne	B, P, D, S, N, M -
klimat lokalny	S, M 0
klimat akustyczny	B, D, S, M 0/-
wody	B, D, S, M, L 0/-
krajobraz i zabytki	B, D, S, M 0/-
ludzie	B, P, D, S, M, L +0/-

5. Metody analizy realizacji postanowień projektu zmiany studium

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień zmiany Studium opierać się będzie o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i decyzje o warunkach zabudowy. Stopień realizacji zamierzeń planistycznych powinien być okresowo weryfikowany przez aktualizację inwentaryzacji zagospodarowania poszczególnych terenów i monitoring wykonanych inwestycji.

Monitoring poszczególnych komponentów środowiska w dalszym ciągu prowadzony będzie przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska z wykorzystaniem materiałów przygotowanych w Regionalnym Wydziale Monitoringu Środowiska we Wrocławiu Departamentu Monitoringu Środowiska i starostę powiatu kłodzkiego, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska oraz ustawie Prawo wodne.

Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko organ

opracowujący dokument prowadzi monitoring skutków realizacji postanowień studium w zakresie oddziaływania na środowisko (np. hałasu, jakości gleb, wód, realizacji zabudowy). Monitoring ten powinien być prowadzony w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a także innych badań wykonywanych w zależności od zapotrzebowania np. w przypadku pojawienia się skarg mieszkańców na uciążliwości prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan. Analiza i ocena komponentów środowiska powinna uwzględniać powinna odnosić się do obszaru objętego projektem studium.

Częstotliwość przeprowadzania analiz powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej zawartych w planach, programach i studiach oraz w innych aktach prawa miejscowego. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wyniki omawianych analiz powinny być przekazywane co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady. Proponuje się zatem, aby analizy dotyczące ochrony środowiska były przeprowadzane również z taką częstotliwością.

6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W celu ograniczenia lub eliminacji niekorzystnego wpływu na środowisko będącego efektem realizacji omawianego dokumentu należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska, w szczególności w zakresie klimatu akustycznego;
- odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacyjnej;
- odprowadzanie podczyszczonych wód opadowych i roztopowych do kanalizacji;
- ograniczenie zasięgu uciążliwości do granic działki inwestora,
- stosowanie do ogrzewania proekologicznych, niskoemisyjnych mediów grzewczych.

Uznaje się, że przyjęte w projekcie omawianego dokumentu rozwiązania nie będą powodować negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko oraz jakość życia i zdrowie mieszkańców gminy Głogów Małopolski. Nie przedstawia się zatem dodatkowych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Do rozwiązań służącym ochronie środowiska, które zawiera opisywany projekt studium należą:

- odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji, również po jej rozbudowaniu,
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych z budynków, z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii,
- wykreowanie terenów zieleni poprzez określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych,
- wprowadzenie zakazu realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem zabudowy mieszkaniowej i usługowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą;
- zachowanie większości terenów zieleni, lasów, ponadto dopuszcza się zalesianie na terenach rolnych.

7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie omawianego dokumentu

W zakresie rozwiązań alternatywnych proponuje się rozważyć zwiększenie udziału powierzchni terenów biologicznie czynnej na działkach budowlanych terenów planowanego zainwestowania.

Rozwiązaniem alternatywnym jest również brak realizacji analizowanego dokumentu, jest to jednak całkowicie sprzeczne z zamierzeniami inwestycyjnymi i interesem ekonomicznym gminy oraz oczekiwaniami i potrzebami mieszkańców i inwestorów.

8. Informacje o celach ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz powiązania z innymi dokumentami

Działania przewidziane w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego oraz skutków oddziaływania kierunków jego zagospodarowania mają charakter lokalny, jednak uwzględniają cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach strategicznych opracowywanych na szczeblu krajowym i regionalnym oraz w dyrektywach Unii Europejskiej.

Dokumenty na szczeblu międzynarodowym

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

– Dyrektywa 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,

– Dyrektywa Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,

– Dyrektywa 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,

– Dyrektywa Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,

– Dyrektywa 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Dokumenty na szczeblu krajowym

Do dokumentów o randze krajowej należą m.in.:

– Polityka ekologiczną państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej" – PEP2030. PEP2030 staje się najważniejszym dokumentem strategicznym w tym obszarze. Rolą PEP2030 jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. W systemie dokumentów strategicznych doprecyzowuje i operacjonalizuje "Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)".

– Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.

– Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.

– Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Biorąc pod uwagę specyfikę omawianego dokumentu najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko przyrodnicze obszaru i terenów do niego przyległych.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

9. Streszczenie

Niniejsze opracowanie analizuje i ocenia potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kłodzka. Realizacja zmiany Studium stwarza warunki dla rozwoju przestrzennego gminy.

Celem zmian Studium jest określenie kierunku zagospodarowania uwzględniającego możliwość lokalizacji: terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, terenów zabudowy usługowej oraz terenów obszarów aktywności gospodarczej (obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług).

Zmiany wniesione do dokumentu polegają przede wszystkim na dostosowaniu ustaleń studium w zakresie możliwych przeznaczeń, zasad zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy oraz parametrów i wskaźników urbanistycznych do aktualnego zapotrzebowania na obszarze objętym zmianą. Wprowadzone zmiany uwzględniają ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, w tym m.in. w zakresie ochrony środowiska. Powyższe opracowanie wykonane zostało zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – stosownie do problematyki dotyczącej terenu objętego niniejszą zmianą.

Zachowuje się istniejące zainwestowanie gminy oraz istniejącą sieć drogową, opartą na drogach gminnych i wojewódzkich, która może być uzupełniona o nowe drogi lokalne, dojazdowe i wewnętrzne na terenach inwestycyjnych. Zwiększaniu powierzchni terenów zainwestowanych towarzyszyć będzie rozwój infrastruktury drogowej i technicznej. Istotne jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju osadnictwa oraz ochrona cennych elementów środowiska, w tym obszarów wód powierzchniowych śródlądowych oraz terenów leśnych.

W określeniu kierunków zagospodarowania przestrzennego dążono do utrzymania pozytywnych cech dotychczasowego zagospodarowania, ich usprawnieniu oraz stworzeniu warunków dla zrównoważonego rozwoju gminy, mając na uwadze ochronę ładu przestrzennego.

Obszar zmiany Studium obejmuje dziewięć terenów o łącznej powierzchni ok. 132 ha i jest zlokalizowany częściowo w granicach obszaru o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz częściowo w jej sąsiedztwie lub na obszarach, dla których obowiązują plany miejscowe. Zaprojektowane powierzchnie „konsumują” w części możliwą do realizacji powierzchnię użytkową funkcji zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz produkcyjno-usługowej. Pozostałe funkcje nie wpływają na zmniejszenie ilości możliwych do doprojektowania terenów z uwagi na położenie w granicach zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej lub w granicach obowiązujących planów miejscowych.

Ze względu na istniejące uwarunkowania oraz biorąc pod uwagę powyższe zasady, zmiana Studium określa następujące podstawowe kierunki polityki przestrzennej prowadzące do zachowania, ochrony i rozwoju środowiska przyrodniczego gminy:

- sprawny monitoring zanieczyszczeń wraz z wyposażeniem gminy w proekologiczne media,
- waloryzacja wytypowanych obiektów i obszarów oraz użytkowanie zasobów lokalnych zgodnie z zasadami ekorozwoju,
- ograniczenie emisji substancji szkodliwych dla środowiska, stosowanie najlepszych dostępnych technologii i urządzeń, minimalizacja istniejących uciążliwości związanych głównie z zanieczyszczeniem wód powierzchniowych, emisją niską i komunikacją drogową,
- wykorzystanie przy zaopatrywaniu w ciepło budynków proekologicznych źródeł tj.: gaz, energia elektryczna, olej opałowy oraz odnawialne źródła energii,
- nowoczesny system gospodarki odpadami,
- przeciwdziałanie niewłaściwemu korzystaniu ze środowiska, wdrożenie programu segregacji i utylizacji odpadów, usuwanie dzikich wysypisk odpadów,
- poprawa stanu infrastruktury technicznej, priorytetowa realizacja kompleksowych systemów oczyszczania ścieków.

Przy wyznaczaniu terenów pod zainwestowanie uwzględniono wyniki analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy, w tym bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

W projekcie zmiany Studium przyjęto korzystne rozwiązania z zakresu ochrony środowiska na terenach zurbanizowanych i na terenach cennych przyrodniczo. Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma większych przeszkód dla wprowadzania nowej zabudowy i zagospodarowania na przedmiotowym terenie. Podłoże geologiczne i morfologia terenu, nie tworzy większych przeszkód dla posadawiania budynków. Środowisko cechuje się poprawnym stanem, jest odporne na degradację i zachowuje zdolność do regeneracji.

Projekt zmiany Studium został sporządzony zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska. Jego realizacja podyktowana jest potrzebą zwiększenia oferty terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjno - usługowej w mieście Kłodzko.

10. Spis literatury

Na potrzeby niniejszego opracowania wykorzystano następujące materiały:

- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kłodzka wraz ze zmianami;
- Program ochrony środowiska dla miejskiej Kłodzko na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029, Kłodzko, 2022 r.;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim, Raport wojewódzki za rok 2022, GIOŚ, Wrocław 2023 rok.
- Centralny rejestr form ochrony środowiska Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska;
- geoserwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>;
- Mapa sozologiczna, mapa hydrologiczna, mapa topograficzna oraz ortofotomapa udostępnione na stronie internetowej <http://maps.geoportal.gov.pl/>;
- Aktualne akty prawne pochodzące z bazy umieszczonej na stronie internetowej <http://isip.sejm.gov.pl>.

Inne, nie wymienione w spisie pozycje, przytoczono w tekście opracowania.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że posiadam uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko (wykształcenie kierunkowe, ponad 5-letnie doświadczenie w sporządzaniu prognoz), zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Rafał Odachowski

